

Poština plačana v gotovini

POLET

FIZKULTURNI TEDNIK

Leto IV. IZDAJA FIZKULTURNA ZVEZA SLOVENIJE Stev. 12

MESEČNA NAROČNINA 12 DIN
IZHAJA VSAK PONEDELJEK

NAJNOVEJŠI DOGODKI:

Grile premagal na izbirnih tekmah Kujundžiča

Partizan : Metalac
1 : 1 (0 : 0)Metalac : Enotnost
1 : 0 (0 : 0)

Na konferenci na Bledu je bilo sklenjeno, da se bodo balkanske igre odslej imenovale

Balkansko-srednjeevropske igre

Poljska in Češkoslovaška sprejeti soglasno za članici Komiteja razširjenih iger

Ljubljana, 21. marca. V petek zjutraj se je začela na Bledu konferenca Komiteja balkanskih iger, ki je trajala tri dni ter se je danes končala s popolnim uspehom. Konferenci so prisostvovali zastopniki Albanije, Bolgarije, Madžarske, Romunije, Trsta in Jugoslavije, torej držav, ki so bile že do sedaj članice Komiteja, poleg tega pa so bili prisotni tudi delegati CSR in Poljske, katerih fizikulturniki bodo odslej tudi sodelovali na razširjenih balkanskih igrah, za katere je bil soglasno izbran nov naziv »Balkansko-srednjeevropske igre«.

Konferenco Komiteja balkanskih iger je otvoril tov. Miroslav Kreačič, generalni sekretar Fizkulture zveze Jugoslavije, ki je v imenu FISAJ-a in fizikulturnikov nove Jugoslavije pozdravil prisotne delegate, predstavnike fizikulturnikov in športnikov tistih držav, katerih narodi so izvajali popolno zmago in v katerih se bolj in bolj razvijajo resnične ljudske sile, ki se bore proti imperializmu na svetu in za trajen mir ter ljudsko demokracijo. Tudi šport postaja v teh deželah vedno močnejši faktor za zблиževanje narodov demokratskih dežel. Miroslav Kreačič je nadalje v svojem govoru ugotovil, da postajajo balkanske igre iz leta v leto kvalitetnejše in predstavljajo prvovredna športna tekmovanja v Evropi, z udeležbo športnikov republik Poljske in Češkoslovaške pa bodo postale te igre ene od najvažnejših športnih prire-

Delegati balkanske fizkulture konference na postaji v Ljubljani

Nato so govorili v imenu poljske delegacije Tadeuš Kuhar, v imenu češkoslovaške delegacije Evgen Penninger, v imenu Albanije Janko Kico, v imenu Bolgarije Georgi Pavlov, v imenu Madžarske Endre Madaras, v imenu Romunije Georgij Likardopol, v imenu Svobodnega ozemlja Trsta Valentin Pregare in v imenu Fizkulture zveze Jugoslavije Joso Bačič.

V govorih je bilo poudarjeno, da obstoje velike možnosti za vsestranski razvoj fizkulture v državah - članicah, čemer je treba iskati vzrok v novem pojmovanju fizkulture, ki naj zajame široke plasti delovnega ljudstva. Dosedanji člani Komiteja so izrazili svoje veliko veselje, da sta bili povabljeni za novi članici Komiteja tudi republiki Češkoslovaške in Poljske, katerih delegaciji sta se zahvalili za povabilo in izjavili, da pristopata k vsem balkanskim tekmam in vsem tekmovanjem držav ljudske demokracije.

Na koncu je Miroslav Kreačič uradno proglasil vpljučitev Poljske in Češkoslovaške v Komite balkanskih iger, kar so vsi delegati pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem, s čemer je bil svečani del konference zaključen.

SPREJET JE BIL SOGLASNO NOV NAZIV IGER

V nadaljevanju dela V. konference Komiteja balkanskih iger je podal Miroslav Kreačič referat o delu sekretariata Komiteja v času med IV. in V. konferenco. Eno od glavnih nalog sekretariata je bila poslati poziv Poljski, Češkoslovaški in Sovjetski zvezi, da bi fizikulturniki omenjenih držav sodelovali na balkanskih igrah. V diskusiji poročila sekretariata so sodelovale vse pristone delegacije. Preden se je prešlo na tehnični del konference, je bilo sprejetih nekaj važnih sklepov.

Vsi prisotni delegati so soglasno sprejeli predlog za novi naziv iger držav, zastopanih na tej konferenci. Naslov iger se bo glasil: »Balkansko-srednjeevropske igre«. Na osnovi tega

sklepa se bodo tudi organi teh iger imenovali v »Sekretariat Balkansko-srednjeevropskih iger« in »Komite Balkansko-srednjeevropskih iger«. To ime odgovarja sedanji sestavi iger, kaže na njihovo vsebino in daje istočasno nove perspektive za njihovo nadaljnje razširjenje.

KOMITE BO IZDAJAL INFORMATIVNI BILTEN

V cilju dejanja čim popolnejših informacij bo sekretariat Komiteja balkansko-srednjeevropskih iger izdajal informativni bilten, ki bo izhajal vsa-

Razpored letošnjih prvenstev in turnirjev

V soboto so začeli na konferenci razpravljati o tehničnih vprašanjih tako letošnjih kot bodočih balkanskih šampionatov. Posebno v tem delu konference je prišla do izraza želja fizikulturnikov vseh držav - članic, da bi balkansko - srednjeevropske igre postale manifestacija za čim tesnejše fizikulturno sodelovanje vseh udeleženk in še večje zблиžanje narodov držav - članic, kakor tudi da bi postale igre sredstvo za čim večji kakovostni dvig fizkulture v teh deželah. Vsak predlog, katere koli delegacije se je temeljito proučeval in napravljeno je bilo vse, da je prišlo do soglasnih sklepov. Često so se delegacije v korist balkansko - srednjeevropskih iger odpovedale svojih že prej sklenjenih dogovorov za srečanja z drugimi državami, tako da lahko v splošnem rečemo, da je ta konferenca dosegla zaradi popolne soglasnosti vseh delegacij tudi v tehničnem delu, popoln in izreden uspeh.

Letošnja balkanska prvenstva so bila razporejena takole:

V VAJAH NA ORODJU bo prvenstvo 11. junija na Madžarskem. V program prvenstva se bodo uvrstile tiste točke, ki so uvrščene v spored olimpijskih iger in ki niso bile vnesene v že poslanih propozicijah.

V KOSARKI bo izvedeno prvenstvo od 23. do 30. junija v Sofiji. Ekipe košarkašev bodo v bodoče sestavljale

ka dva meseca. Vse države udeležene bodo pošiljale sekretariatu ves informativni material, ki je potreben za izdajanje takega biltena. Vsebinski bilten bo v prvi vrsti obsegala članke o pripravah držav za poedine šampionate, poročila o organizaciji in rezultate šampionatov, kakor tudi kratka poročila o razvoju in stanju fizkulture ter športa v posameznih državah - članicah komiteja.

Da bi postalo sodelovanje med članicami Komiteja še tesnejše in napredek v fizikulturi še večji, je bilo sklenjeno, da bodo države članice izmenjavale potreben kader, trenerje in instruktore, dalje organizacijska in znanstvena izkustva, dosežena v posameznih vprašanih fizične vzgoje, in sicer na konferencah in z zamenjavo člankov o prejetanju in razvijanju iniciative od spodaj ter o organiziranju medsebojnih športnih tekm izven okvirja predvidenih šampionatov. Sekretariat je dobil tudi nalogo, da zbira material za izdajo almanaha o dosedanjih balkanskih igrah, ki bo obsegal dobo od Kongresa balkanske mladine leta 1945 vse do V. konference na Bledu.

V zvezi s Kongresom balkanske mladine, ki bo letos v septembru v Sofiji, je konferenca sklenila, da dovoli vsaka država udeleženka v sestavi nacionalnih mladinskih delegacij fizikulture vodnike-mladince, ki bodo sodelovali na kongresu, kakor tudi, da se prirede ob priliki tega kongresa v Sofiji mednarodna športna tekmovanja.

ne iz 12 tekmovalcev, 2 tehničnih vodij (eden za moško in eden za žensko ekipo), enega glavnega vodje in 1 sodnika, vsega skupaj 28 oseb.

V ODBOJKI bo prvenstvo 5. septembra v Sofiji in bo posvečeno Kongresu mladine balkanskih držav. Ekipe bodo šteje po 10 igralcev. Ostalo isto kot pri košarki.

V LAHKI ATLETIKI bo prvenstvo od 16. do 19. septembra v Jugoslaviji. Način točkovanja bo isti kot je bil v dosedanjih propozicijah. Pri partizanskem maršu pa se bo z ozirom na izredne napore tekmovalcev točkovalo do petega mesta dvojno, od petega mesta dalje pa 4, 2, 1, tako da bo vsaka ekipa dobila določeno priznanje v točkah.

V KOLESARJENJU bo izvedla prvenstvo 18. junija Madžarska in sicer cestno in dirkalistično. Madžarska delegacija bo takoj, ko se vrne domov, poslala vsem članicam komiteja propozicije prvenstva.

V ROKOBORBI je bil sprejet projekt propozicij jugoslovanske delegacije, ki se v bistvu ne razlikuje od lamskih propozicij, le da se je povečalo število tekmovalcev za enega, ker je tudi po mednarodnih pravilih povečano število kategorij na 8.

PRVENSTVO V ŠAHU bo prirejeno na isti način kot je bilo lani.

V STRELJANJU bo organizirala prvenstvo Romunija, ki bo naknadno sporočila propozicije. Sklenjeno pa je

Miroslav Kreačič

ditve na svetu. Na koncu je tov. Miroslav Kreačič izrazil obžalovanje, da tej konferenci ne morejo prisostvovati zastopniki herojskega grškega naroda, ki se bori proti notranjim izdajalcem in ameriškim okupatorjem, ki mu onemogočajo usvaritev osnovnih nacionalnih in ljudskih pravic. Prepričani pa smo, je dejal M. Kreačič, da bo prišel čas, ko bo grško ljudstvo zmagalo in ko bo med našimi zastavami plapolala tudi zastava svobodnega grškega ljudstva.

bilo, da bo ostalo število golobov isto kakor leta 1945, to je 50.

V **BOKSU** je bil za letos sprejet eliminatorski sistem kot lani. Bivši profesionalisti ne morejo biti vključeni v to tekmovanje.

V **NOGOMETU** je bil določen točen razpored tekem, ki bodo trajale od 4. aprila, ko bo v Soliji tekma Poljska-Bolgarija, do 7. novembra, ko bo v Budimpešti tekma Madžarska-Jugoslavija.

V **SMUCANJU** bo prvenstvo za leto 1949 v Zakopanih na Pojskem.

To je pregled vseh letošnjih prvenstev. V zvezi s tem je bilo soglasno sklenjeno, da bo na lahkoatletskem šampionatu glavni vodja — vrhovni sodnik — lahko izrekel končno odločitev, proti kateri ni več priziva in ki jo ne more tehnična komisija spremeniti. Sklenjeno je bilo tudi, da se bo posebej računalo prvenstvo moških in prvenstvo žensk, tako da ne pride v poštev točkovanje po načinu v košarki in odbojki.

Nato je konferenca prešla še na vprašanje turnirjev in tekem v tistih disciplinah, v katerih letos še ne bodo izvedena prvenstva. Sklenjeno je bilo, da bodo prirejeni turnirji in medsebojna tekmovanja v plavanju v

Albaniji, v jezenju 15. septembra v Bolgariji, rokometu 30. junija na Madžarskem, v namiznem tenisu v novembru ali decembru v Jugoslaviji, v dviganju uteži 31. oktobra, v sabljanju 15. maja v Bukarešti, dočim se bo o turnirju v hokeju na ledu razpravljalo na prihodnji konferenci v Tirani.

Delegati konference so si v teku svojega bivanja v Sloveniji ogledali v četrtak mamutsko skakalnico v Planici, v petek so obiskali Vintgar, v soboto Bohinjsko jezero, v ponedeljek pa Postojsko jamo.

V nedeljo zvečer so prisostvovali delegati vseh držav članice Komiteja slavnostnemu banketu, ki ga je priredila vlada LRS. Delegete je pozdravil predsednik Komiteja za fizkulturo pri vladi LRS dr. Danilo Dougan, ki je poudaril velik pomen konference za nadaljnji razvoj fizkulture v državah članicah v naših deželah ter za še tesnejše zблиžanje narodov držav članice komiteja. Predstavniki delegacij so se nato zahvalili za gostoljubje, ki so ga uživali v teku svojega bivanja v Sloveniji, in tudi oni poudarili izreden pomen konference na Bledu.

Tri jadralne šole imamo v Sloveniji, vrsto najboljših jadralnih letal in dobrih učiteljev — torej prav vse, da bomo že letos lahko izpolnili našo najsvetejšo obveznost — razširiti jadralno letalstvo v šport širokih množic naših delovnih narodov, ustvariti močna športnoletalska krila, iz katerih bodo o pravem času, če bo treba, zrasli hrabri in odločni čuvarji svobodnega Titovega neba.

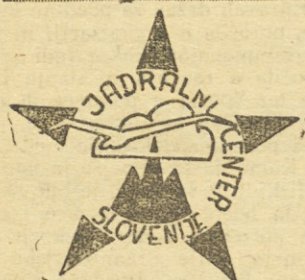
Zato mladinci in mladinke, vstopajte v krožke, skupine in športnoletalska društva! Ne stojte ob strani, če čutite veselje in ljubezen do letalskega športa, pristopite v društvo, izpolnite obveznosti do društev in v naših jadralnih šolah se boste tudi vi naučili letati! Tudi vam so odprta vrata v skrivnost letalskega poklica in v novi Jugoslaviji pred hrabrim mladincem ni zaprek, ki bi mu, kakor nekdanj branila postati jadralni letalec! Pohitite s prijavo za jadralno šolo!

—J. C.

Najdaljši skoki brez padcev

Tschannen (Švica)	120 m
Zurbriggen (Švica)	114 m
Blum (Švica)	113 m
Polda (Jugoslavija)	109 m
Stump (Švica)	108 m
Charlet (Francija)	107 m
Mežik (Jugoslavija)	106 m
Lucchini (Francija)	105 m
Finžgar (Jugoslavija)	104 m
Pribošek (Jugoslavija)	102 m
Monnier (Francija)	102 m
Lenemajer (ČSR)	94 m
Razboršek (Jugoslavija)	92 m
Remza (ČSR)	92 m
Wieczorek (Poljska)	92 m
Rogelj (Jugoslavija)	88 m
Belonožnik (ČSR)	88 m
Rožič (Jugoslavija)	86 m
Kozak (Poljska)	85 m
Razinger (Jugoslavija)	84 m
Gasienica (Poljska)	83 m
Zalokar (Jugoslavija)	82 m
Lukeš (ČSR)	81 m

Z aprilom se bo začela letošnja jadralna sezona

Čez zimo in doslej smo o našem jadralnem letalstvu le bolj malo slišali, kar pa seveda ni znak, da so jadralni letalci doslej spali. Nasprotno, čeprav je bilo zimsko vreme za letanje z jadralnimi letali več ali manj neugodno in so nas zvaljajali zimski športi v planine, vendarle delo v jadralnih delavnicah in športnoletalskih društvih čez zimo ni zamrlo, pač pa smo se z vsemi silami in z vso vnemo lotili priprav za novo jadralnoletalsko sezono, ki jo bomo letos začeli skoraj mesec dni prej, kakor prejšnja leta.

S ponosom se smemo ozreti na naše delo pozimi in ugotoviti, da smo bili zares marljivi in da nam bo prav ta marljivost prinesla uspehov v letošnjem šolanju, uspehov, ki si jih vsak naš jadralni letalec tako želi. Čez zimo smo popravili vsa lani poškodovana jadralna letala, da so danes kakor nova, spet zmožna za letenje in že nestrpno pričakujejo dneva, ko bo padlo povelje in se bodo z novimi učenci na svojih krilih neslišno dvignila v zrak in mirno zaplula nad bloško in ribniško dolino ter med ponosnimi gorskimi velikani na Gorenjskem. To delo pa ni bilo edino. Pripravitelj je bila treba za novo sezono še tisoč drugih stvari, ki pa so se jih naši jadralni letalci po vsej Sloveniji lotili z vso resnostjo in jih pravočasno uredili.

Tudi vrsto novih šolskih in prehodnih jadralnih letal nam je prineslo marljivo delo preko letošnje zime in naše jadralne šole bodo v letošnjem letu še bogatejše opremljene, v njih se bo čez poletje lahko izučilo še mnogo večje število jadralnih letalcev in letalk, kot kdaj doslej.

Začetek jadralne šole na Blokah, v Ribnici in na Lescah bo s 1. aprilom, tečajji pa bodo trajali približno po mesec dni. S primerno propagando v časopisih, z letali, lepaki in drugim, bodo naši jadralni letalci znali pritegniti novih in novih mladincev in mladink, ki se zanimajo za letalski šport in hočejo postati gospodarji sinjih višav našega svobodnega neba. Vsakdo je dobrodošel v številni jadralski družini, ki iz dneva v dan raste, toda še vedno je v njej prostora za vse tiste mladince in mladinke, ki bi radi spoznali lepote jadralnega letenja in pozneje letenja na motornih letalih. Prav zgodnji začetek letošnje jadralne sezone in pa številna letala v naših

jadralnih šolah, sta dve trdni jamstvi, da bo letošnje leto prav gotovo še mnogo bolj plodno, kakor so bila leta pred vojno in sezone po osvoboditvi.

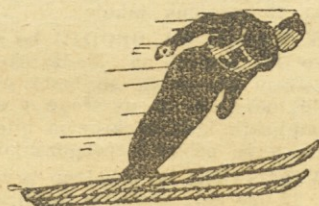
Francoski skakalci: vodja Baisse, Monnier, Charlet in Luchit

Pregled tedna smučskih poletov v Planici 1948

Tekmovalci	13. marca		14. marca		15. marca		16. marca		17. marca	
	dop.	pop.	dop.	pop.	dop.	pop.	dop.	dop.	dop.	
Francija:										
Monnier	66	71	90	85	97	102	104 p			
Charlet	69	67	91	88	107	105 p	103			
Luchini	74 p	72	84	86	105	107 p				
Švica:										
Stump	66	80	79	94	99 p	99 p	97	93	98	93 p
Zurbriggen	71	85	89	100	100 p	100 p	97	100	101 p	100
Blum	69	88	88	111	102	113	121 p			
Tschannen	70	84	98	104	106	109 p	102	102	109	109
Poljska:										
Gasienica						69	71	76	81 p	80
Kozak						79	80			69
Wieczorek						82	79 p	85 p	98 p	99 p
Češkoslovaška:										
Lukeš										
Belonožnik										78
Lenemajer										88
Remsa										87
Jugoslavija:										
Rogelj	58	57	70	70	84	85 p	88			73
Langus	59	62 p	76	72	79	84	92 p			81
Rožič	64	62 p	77 p		82 p	86 p	89 p			84
Razboršek	59	62	74	77	83	80	92			86
Razinger	62	67	78	84	82 p	82 p	95 p			86
Zalokar	64 p	67	77 p	82	102 p	100 p	98 p			89
Javornik	72	73	85 p	83	93 p	94	94 p			90
Pribošek	65	68	92		96 p	100				90 p
Mežik	75	84	92		100	106	108 p			91 p
Finžgar	59	80	90	97	97 p	97 p	95	88 p	105 p	118 p
Polda	78	92	103		120 p	109				118 p

Tekmovalci	skoki do 84 m		85 — 99 m		100 — 110 m		111 — 121 m		skupaj
	čisti	padci	čisti	padci	čisti	padci	čisti	padci	
Švicarji	7		17	3	12	7	5	1	52
Francozi	6	1	9	4	8	3			31
Poljaki	14	2	2	8		1			27
Čehi	2		5	1					8
Inozemci	29	3	33	16	20	1	5	1	118
Jugoslovani	39	11	23	22	10	5		3	113
Vsi skupaj	68	14	56	33	30	16	5	4	231

Meja 84 m je vzeta kot olimpijski rekord.

120 m — nov svetovni rekord Planice

Dvanajst skakalcev je skočilo nad 100 m brez padca

Po uspešni nedelji smučarskih poletov v Planici je vodstvo odredilo, da bo v ponedeljek prost dan, da bi se naši skakalci odpočili. Tekmovanje je bilo dovoljeno le inozemskim skakalcem ter našim najboljšim: Poldi, Finžgarju, Mežiku in Pribošku. Vremenske prilike so bile v ponedeljek najbolj idealne, zato so bili doseženi tudi rekordni uspehi. Na skakalnico so se podali Švicarji, Poljaki in naš Rudi Finžgar. Ze dopoldanski skoki so pokazali, da je bil sneg odličan, kajti vsi skakalci so zabeležili velike daljave. V sigurnosti in lepoti sloga so zopet prednjačili Švicarji, med njimi Tschannen. V dopoldanskih poletih je bilo zabeleženo 7 skokov preko 100 m, od katerih sta imela Tschannen in Zurbriggen vsak po tri skoke, Finžgar pa je zabeležil svoj prvi skok nad 100 m, vendar s padcem. Poljaki so skakali previdno, zato so dosegli le srednje daljave.

Vodstvo tekmovanja je odločilo, da popoldne sploh ne bo skokov. Vendar so ugodili želji švicarskih skakalcev, ki so hoteli kljub temu skakati in tako preklicati dopoldanski sklep. Uspehi popoldanskih skokov so bili presenetljivi. Izmed 14 skokov je bilo 10 preko 100 m. Mirno vreme, brez vetra in odlične sneg sta omogočila, da je bil to popoldne zrušen stari svetovni rekord Nemca Geringa iz leta 1941, ki je znašal 118 m. Fritz Tschannen je že pri svojem prvem skoku 114 m zabeležil najdaljši stoječi skok »Tedna poletov«, v drugem skoku pa je pristal na 120 m. To popoldne je uspelo tudi Finžgarju, da je dvakrat dosegel daljavo 118 m, vendar je obakrat podrsal z rokami. Skoda, da ta dan niso skakali naši najboljši skakalci, kajti nedvomno je, da bi tudi oni dosegli svoje osebne, jugoslovanske in morda celo svetovne rekorde.

ZADNJA DVA DNI JE JUŽNO VREME ONEMOGOCILO DALJSE SKOKE

Ko se je v ponedeljek raznesla po svetu vest o novem svetovnem rekordu v smučarskih poletih, je zopet obiskala Planico množica radovednežev, ki so iz vseh krajev hiteli, da bi videli najboljše skakalce v njihovih velikih podvigih. Sončno jutro je obetalo, da bodo snežne razmere dobre, vendar pa je kmalu zavladal jug, ki je sneg omehal, kar je bistveno vplivalo na dolžino skokov.

Oba zadnja dneva so v daljavah prevladovali naši skakalci, kljub temu, da na njih najdaljši — Polda — ni skakal. Najdaljši skok je v torek dopoldne zabeležil Finžgar s 104 m kar je tudi njegov osebni rekord stoječega skoka. Prav tako je dosegel svoj najdaljši skok Franc Pribošek, ki je pristal na 102 m. 103 m sta zabeležila naš Mežik in Francoz Lucchini. Švicarski skakalci so imeli za nekaj metrov krajše skoke.

V torek popoldne so prispeli v Planico češki skakalci, ki so nastopili šele v sredo zjutraj. Tenka plast snega na skakalnici je omogočila skoke samo v zgodnjih dopoldanskih urah, ko je bil sneg še nekoliko zmražen in zato je bil ob 10. uri »Teden smučskih poletov« zaključen. Češki skakalci, ki so imeli le po dva skoka na skakalnici, so bili ta dan tako v daljinah kot v slogu skoraj enakovredni švicarskim tekmovalcem. Ta dan je dosegel najdaljši stoječi skok Pribošek s točno 100 m.

IZJAVE INOZEMSKIH DELEGACIJ

V popoldanskih urah je bila v sredo konferenca, na kateri so vodje inozemskih ekip dali svoje izjave o Planici in vtiših, ki jih bodo poneli domov.

Član Mednarodne smučarske federacije, Švicar Hans Feldmann, je izjavil, da je naša skakalnica popolnoma normalna in da je brez vsake nevarnosti za smučarje. Vendar je pripomnil, da bodo skakalci, ki padajo na manjših skakalnicah, prav tako padali tudi na planiski, ostali pa, ki obvladajo doskok na malih skakalnicah, bodo sigurni tudi v Planici. Proti koncu je dejal Feldmann, da mora ostati Planica odina na svetu, ker je težko verjeti, da bi skakalnico takih dimenzij in take kvalitete lahko zgradili tudi v drugih državah. Napačno bi bilo, da bi mladi smučarji želeli skakati na

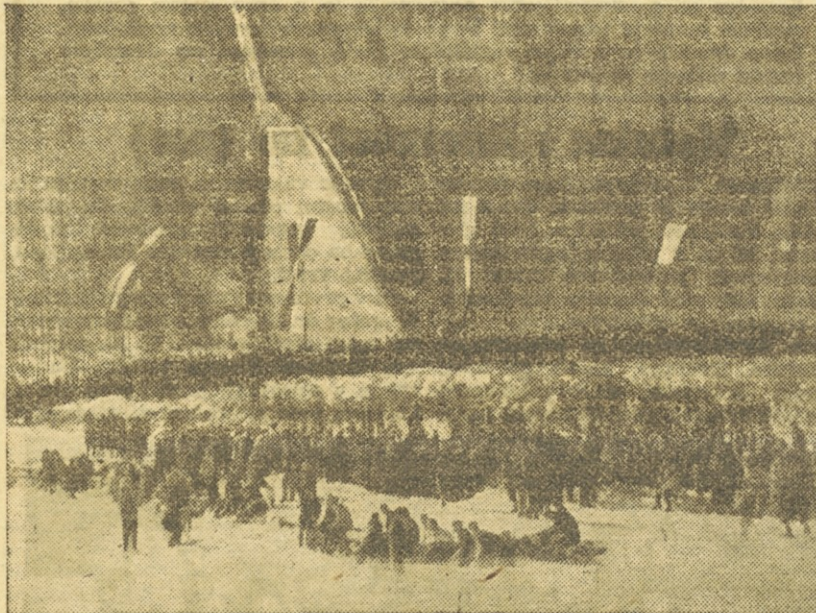
takih skakalnicah, ker bi s forsiranjem daljave zanemarjali slog.

Vodja francoske ekipe Baisse je izjavil, da je presenečen nad sprejemom v Jugoslaviji. Dejal je, da so odhajali v Jugoslavijo z nekoliko bojzani, ker niso še nikoli skakali na tako velikih skakalnicah. Danes odhajajo v Francijo z novim rekordom 107 m, s čemer je za 35 m popravljen stari francoski rekord. Mejestrovina inž. Bloudka je odlična.

Vodja švicarske ekipe Steffen je dejal, da jim je Planica tako prirasla k srcu, da se že zdaj veselo na prihodnje leto, ko jo bodo zopet obiskali. Izjavil je, da so bili Švicarji letos neprimerno boljši kot lani. O naših skakalcih se je glede sloga najbolj povoljno izrazil o Mežiku, njegova ljubljena pa sta Polda in Pribošek. Na splošno pa je dejal Steffen, da je prišel končno do prepričanja, da brez sloga ni mogoče doseči velikih daljav.

Poljski skakalci so še vsi zelo mladi, saj imajo šele vsi okoli 25 let. Vendar se je opazilo pri poljskih skakalcih, da polagajo premalo pažnje na slog ter preveč forsirajo daljave. Kljub temu pa, da so bili v zraku precej nesigurni, so imeli dober doskok. Najdaljše skoke je imel Wiczorek, ki je že v Zakopanah pokazal, da ima zelo dober odziv, saj je imel daljše skoke od njihovega državnega prvaka Maruszarsza. Gassienica je odličan alpski vozač in je bil tudi na olimpijskih igrah. V Zakopanah se je v alpski kombinaciji plasiral na 1. mesto pred našim Mulejem.

Češkoslovaški skakalci so že v prvih skokih pokazali, da bi bili resni konkurenti Švicarjem. Belonožnik, ki je letošnji državni prvak, je bil stilno najboljši in je dosegel na olimpijskih igrah 16. mesto. Remza ima šele 19 let in je nedvomno največji talent v češkoslovaški reprezentanci. Lenemajer je dosegel v

Množica gledalcev ob vzhodu planiške skakalnice

Čehoslovaki so izrazili samo obžalovanje, da niso mogli preje priti v Planico in da bodo drugo leto poskrbeli, da bodo pravočasno prispeli na to prireditel. Proti koncu so dejali, da so se počutili v Planici kakor doma.

Nadvse navdušeni so bili mladi poljski skakalci, ki so prvič obiskali Planico. Še prav posebno pa so obžalovali, da ni sta mogla nastopiti njihova najboljša skakalca Maruszarsz in Kula. Tudi oni bodo prihodnje leto z veseljem zopet obiskali našo Planico.

KAKO SO SKAKALI INOZEMCI

Francoski skakalci so pokazali velik pogum in so se ves teden iz dneva v dan stilno popravljali. Nekoliko nesigurni so bili v doskoku. Najboljši je bil Charlet, ki je zabeležil 107 m, Lucchini je imel najdaljši skok 105 m, Monnier pa 102 m. Vsi trije francoski skakalci so se udeležili letošnje olimpiade v St. Moritzu.

Četvorica švicarskih skakalcev je stilno kakor tudi v daljnih prednjačila. Tschannen je stilno najboljši, saj je bil že na olimpijskih igrah v Sv. Moritzu najboljši Srednjeevropejec, kjer je zasedel 9. mesto. Sam je izjavil, da se ni pripravil v poletnih mesecih, ko je nemurno treniral, za olimpijske igre, temveč za Planico. Zurbriggen je že na olimpijskih igrah dokazal, da le malenkost zaostaja za Tschannenom, saj je zasedel 10. mesto. Njegov najdaljši skok je bil 114 m. Blum je skakal le dva dni, ker si je v nedeljo nekoliko poškodoval nogo. Vendar je stilno precej slabši od ostalih Švicarjev in preveč forsira daljave. Vse skoke je izvedel z vrha zaleta. Njegov najdaljši stoječi skok je bil 113 m, s padcem pa je pristal na 121 m. Stump ni samo odličan skakalec, temveč tudi tekač. V klasični kombinaciji je zasedel na olimpijskih igrah četrto mesto. Njegov najdaljši skok v Planici je bil 108 m, s padcem pa 109 m.

Planici najdaljši skok 94 m. Lukež je bil najstarejši tekmovalec Planice (37 let). Obiskal je Planico že 1936. leta in obse zimski olimpiadi 1936. in 1948.

NEKAJ O NAŠIH SKAKALCIH

Rogelj Albin je star šele 19 let. Zanj je bilo letošnje tekmovanje v Planici velik uspeh. Pokazal je veliko sigurnost v doskoku (izmed vseh skokov je imel samo 1 padec), vendar je nekoliko nesiguren v odskoku in ima prepočasen odziv, kar je hiba večine naših skakalcev. Najboljši skok je dosegel 88 m.

Langus Jože je verjetno naš največji talent, ki bo z močnejšim odskokom in s pravilnim doskokom postal eden naših najboljših skakalcev. Ima najlepši predklon. Najdaljši skok je dosegel 92 m, kar je lep uspeh za prvo skakanje na veliki skakalnici.

Rožič Janez ima zelo močan odskok, vendar ima držo v zraku slabo, smučiči drži preširoko, v doskoku pa je še nekoliko trd. Najdaljši skok brez padca ima 86 m.

Razboršek Ivo je edini skakalec letošnjih poletov, ki je zabeležil vse skoke brez padca. Od lani je Razboršek napravil ogromen napredek, kar je pridobil v olimpijskem tečaju. Ima zelo siguren doskok, kar je velika redkost med našimi skakalci. V zraku ima lepo držo. Najdaljši skok je zabeležil z 92 m.

Razinger Lojze je neverjetno pogumen skakalec, ki ima veliko voljo. Treba pa mu je še urjenja v doskoku, kar je za tekmovalec v klasični kombinaciji še posebno važno. Najdaljši skok brez padca je zabeležil 84 m, s padcem pa 95 m.

Zalokar Zoran spada med naše največje talente, kar je že dokazal na izbirnem tekmovanju za olimpijske igre in na svojem prvem mednarodnem nastopu v Poljski. Krivda za njegov nesrečni padec leži v tem, da se v zraku ni boril do kraja. Skakalec ne sme nikoli popustiti. Če je skok še tako slab, je še

Novi svetovni rekorder Fritz Tschannen

vedno možnost, da se izogne težkemu padcu. Značilno zanj je bilo, da je tik pred doskokom vedno popustil. Najdaljši skok brez padca ima 82 m, s padcem pa 102 m.

Javornik Ivo ima veliko voljo, še večji pa pogum, vendar je napačno pri njem, da hoče prehitro napredovati. Ostati bi moral na malih skakalnicah in tam dokončno izdelati slog. Sam pogum še ne zadostuje za dobrega skakalca. Najdaljši skok ima 94 m.

Pribošek Franc je naš najstarejši skakalec in edini tekmovalec, ki že od otvoritve planiške skakalnice v letu 1934 stalno nastopa na njej. Dokazal je, da leta pri resnem športniku ne igrajo vloge v vrhunskih uspehih. Mirno lahko trdimo, da je Pribošek šele letos dosegel svoj višek. Od 9 skokov je imel štiri nad 100 m, tri pa med 90 in 100 m. Pri vseh skokih je zabeležil le en padec. V letošnjem »Teden poletov« je v skokih postopoma rasel in dosegel v zadnjih dneh največjo formo in največje daljine, ko sneg že ni dopuščal dolgih skokov. Najdaljši skok ima 102 m.

Mežik Janko je v začetku letošnje sezone preživljal krizo, končno pa se je umiril in na letošnji veliki skakalnici pokazal odlične slog. Po mnenju Švicarjev je bil Mežik letos drugi najboljši skakalec v slogu, takoj za Tschannenom in pred ostalimi Švicarji. Zabeležil je 4 skoke nad 100 m, svoj najdaljši stoječi skok 106 m je skočil s tričetrtinskim zaletom.

Finžgar Rudi je letos prišel s kratkimi skoki in šele proti koncu dosegel večje daljave. Finžgar je od naših skakalcev zabeležil največ skokov. Njegova najdaljša skoka 118 m s padcem sta bila dosežena v ponedeljek, na dan, ko so bile snežne prilike najbolj idealne. Finžgar je zelo pogumen, ima dober odziv, le doskok si bo moral še izvežbati, če bo hotel doseči na večjih mednarodnih tekmah boljše mesto. Od 15 skokov jim ima 5 nad 100, od teh le enega stoječega — 104 m.

Polda Janez je od naših vrhunskih skakalcev najmlajši (24 let). Polda je bil v odskoku daleč najboljši od vseh ostalih tekmovalcev. V nedeljo dopoldne, ko je bil najdaljši skok 113 m (Blum), je dosegel on 120 m (p.), kar je za 7 m daljše. S tričetrtinskim zaletom je dosegel nov jugoslovanski rekord 109 m. Po izjavi švicarskega vodje Steffena je Polda skakalec z najboljšim odzivom na svetu, kar potrjujejo tudi njegovi rezultati v inozemstvu (na olimpijskih igrah in v Spindlerjevem mlinu), kjer je dosegel najdaljše skoke dneva. Da bodo njegovi uspehi še večji, mu je potrebno, da temeljito uvežba doskok, kar je hiba večine naših skakalcev.

Skoda, da nismo videli na letošnji prireditvi v Planici tudi našega reprezentanta Karla Klančnika, ker bi tako verjetno imeli še enega skakalca več, ki bi dosegal skoke nad 100 m.

Za mlajše skakalce je potrebno, da pomnimo, naj skačejo tudi z glavo, ker le tako bodo lahko dosegli cilj vsakega skakalca — 100 m!

Dinamo si je utrdil položaj v vodstvu I. lige

I. ZVEZNA LIGA

Tudi II. kolo spomladanskega dela nogometnega prvenstva I. zvezne lige je prineslo nekaj presenečenj. Crvena zvezda je morala pretrpeti poraz v Sarajevu. Partizan, ki je preteklo nedeljo izgubil v Skoplju, tudi to nedeljo ni imel sreče, da bi osvojil obe točki, temveč se je moral zadovoljiti v igri z Metalcem le z eno točko. Ostale tekme I. zvezne lige so prinesle pričakovane rezultate.

Dinamo : Vardar 4:0 (2:0)

Zagreb, 21. marca. Ob zelo lepem vremenu sta bili danes odigrani v Zagrebu dve prvenstveni nogometni tekmi prve zvezne lige. Tekmam je prisostvovalo okrog 18.000 gledalcev. Posebno zanimanje je bilo za igro skopskega Vardarja, ki je prejšnjo nedeljo zmagal nad Partizanom.

V predigr. je Dinamo premagal Vardar 4:0 (2:0). Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Dinamo: Monsider, Jurić, Horvat, Pukšec, Jazbinšek, Pleše, Čimermančić, Kacijan, Völfl, Čajkovski, Benko.

Vardar: Dilev, Gerasinovski, Petrovski, Kokinovski, Kiprinovski, Jordanovski, Antonovski, Cincijevski, Janovski, Gerov, Hristovski.

Tekma ni nudila pričakovanega nogometa in je razočarala številne gledalce. Igra je bila mlačna in razbita. Dinamo je bil sicer stalno nekoliko v premoči in njegov napad se je še dokaj znašel pred nasprotnikovimi vrati in je zaslužen dosegel štiri gole. Pri moštvu Dinama so se z dobro igro pokazali v obrambi: Jurić, srednji krilec Jazbinšek, v napadu pa Kacijan in Völfl. Moštvo Vardarja je dokaj razočaralo. Obramba je bila nesigurna. Napad je sicer izvajal po edine akcije, toda brez vsakega sistema in popolnoma brezuspešno. Najboljša igralca v moštvu Vardarja sta bila Kokinovski in Cincijevski. Vse štiri gole za Dinamo je dal Völfl. Tekmo je sodil Jovanović iz Sarajeva.

Lokomotiva : Hajduk 0:0

Druga tekma je bila odigrana med Lokomotivo in Hajdukom. Ta tekma je dala še slabšo igro. Hajduk je bil na terenu sicer v premoči, vendar pa je bil njegov napad zelo raztrgan in neuspešen. Lokomotiva se je posluževala obrambne taktike, tako da sta dva igralca igrala dejansko srednjega krilca. S tako igro je Lokomotivi uspelo obraniti svoja vrata in odnesti s te tekme eno točko. V moštvu Hajduka so pokazali še najboljšo igro Katnić v obrambi, Lustica v srednji vrsti, v napadu pa je bil edino zadovoljiv Matošič. V moštvu Lokomotive so bili dokaj dobri: Ožegović, Ajbl in Zigman. Tekmo je sodil Erkih iz Ljubljane.

Sarajevo : Crv. zvezda 2:1 (1:1)

Sarajevo, 21. marca. Pred 10.000 gledalci je danes domače Sarajevo v povratni tekmi I. lige premagalo beograjsko Crveno zvezdo z 2:1 (1:1). Po več obojstranskih napadih je v 17. min. Šečerov dosegel prvi gol za Crveno zvezdo. Od tedaj pa je moštvo Sarajeva stalno v napadu in je Novaković v 41. min. stanje izenačil. Zmagoviti gol za Sarajevo je dosegel v 15. min. drugega polčasa Lovrić I. Tako je Sarajevo zaslužen premagalo renomiranega nasprotnika. Sodil je Eppert iz Zagreba.

Partizan : Metalac 1:1 (0:0)

Beograd, 21. marca. Tekma med Metalcem in Partizanom je bila zelo živahna in zanimiva. Partizan je bil tehnično boljši ter je imel več od igre, dočim je Metalac igral požrtvovalno, enostavno in prodorno. Prvi gol je dosegel Metalac v 24. min. drugega polčasa preko Siankovića. Partizan je stanje izenačil iz

enajsmetrovke, ki jo je streljal Mihailović v 26. min.

V moštvu Partizana sta se odlikovala vratar Šošarić in Čajkovski, dočim je napad igral v polju tehnično dobro, toda pred vrati je bil neučinkovit. Pri Metalcu je bila najboljša ožja obramba ter Živković in Sandić v napadu.

Tekmi je prisostvovalo 15.000 gledalcev. Sodil je Monikario iz Skoplja.

I. zvezna liga

Dinamo	11	8	1	2	34:14	17
Hajduk	11	7	1	3	19:8	15
Crv. zvezda	11	4	5	2	17:11	13
Partizan	11	4	4	3	25:17	12
Lokomotiva	11	4	3	4	12:14	11
Metalac	12	2	7	3	10:13	11
Ponziانا	10	4	2	5	12:25	10
Sarajevo	11	2	4	5	12:23	8
Spartak	11	3	1	6	10:18	7
Vardar	11	2	2	7	13:21	6

II. ZVEZNA LIGA

V II. ligi so bile to nedeljo enakovredne igre, v katerih so bile zmage izvojevane z zelo tesnimi rezultati. Budućnost, Metalac in Željezničar so premagali svoje nasprotnike le z enim golom razlike, medtem ko se je tekma med Slogo in Dinamom končala neodločeno. Edino Mornar je z višjim rezultatom (3:0) premagal na domačem terenu reškega Kvarnerja.

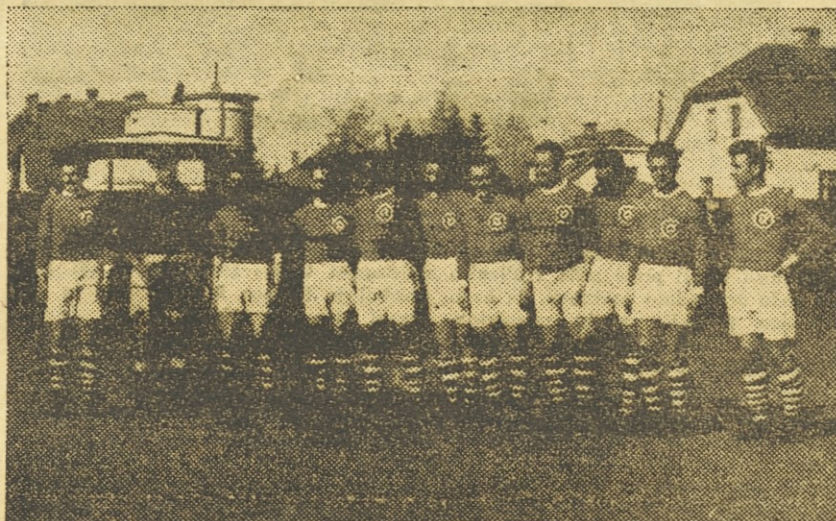
Metalac : Enotnost 1:0 (0:0)

Ljubljana, 21. marca. Lepo pomladansko vreme je privabilo danes na igrišče Enotnosti približno 5000 gledalcev, ki so z velikim zanimanjem prisostvovali prvenstveni tekmi II. zvezne lige med domačo Enotnostjo in zagrebškim Metalcem.

Po sistematičnem in intenzivnem zimskem treningu, ki so ga imeli igralci Enotnosti, smo popolnoma upravičeno upali in pričakovali, da bo

Igra je valovita iz polja v polje in obe moštvi sta se trudili, da bi si čimprej zagotovili prednost. Toda obramba obeh je uspešno čistila pred svojimi vrati.

Že v prvih minutah drugega polčasa je vratar dr. Lindtner zanesljivo ubranil oster strel gostov. V 10. minuti ima Enotnost idealno priliko. Hudarin je v soloakciji prodril pred vrata Metalca, toda prisebnost vratarja pre-

Moštvo Metalca pred tekmo z Enotnostjo

naš ligaš uspešno nadaljeval tudi v spomladanskem delu državnega nogometnega prvenstva. Z nekoliko ojačenim moštvom se je Enotnost podala preteklo nedeljo v Sarajevo in po lepi igri prepričevalno zmagala in se tako povzpela na četrto mesto tabele.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Metalac: Šimunić, Belin, Dubravčić, Barabas, Duh II, Petrović, Čapeta, Gruškovič, Pilko, Duh I, Bušić;

Enotnost: dr. Lindtner, Bajec, Repotočnik, Lesjak, Žigon, Pelicon, Počočnik, Georgijevski, Hacler, Keržan, Hudarin.

Začetni udarec ima Enotnost, ki igra proti vetru in in soncu. Takoj se je opazila pri obeh velika nervoznost, kar je imelo za posledico, da je bila igra brez vsakršnih smiselnih potez. Po uspehi kombinaciji je slednjič Kržan prodril neposredno pred gol, vendar žoga ni našla zaželenega cilja. Gostje so se polagoma otresli začetne nervoze in z odločnim startom ter s točnejšim dodajanjem prehajali pred vrata Enotnosti, vendar je vratar dr. Lindtner, ki je bil danes eden najboljših igralcev, v zaporednih intervencijah zanesljivo reševal kritične situacije.

preči gol in žoga gre v aut. V 15. minuti je moral Bajec zaradi nesrečnega padca zapustiti igrišče, kar je seveda precej vplivalo na moralno domačih in tako je Enotnost odslej prešla v glavnem v obrambo. V 25. minuti prodrejo gostje nepričakovano pred vrata Enotnosti in ostro streljana žo-

Vratar Metalca v akciji

ga Duha I obtiči v mreži. Po prejetem голу so se domači trudili doseči vsaj neodločen rezultat, toda raztrgana igra napadalne vrste Enotnosti ni dosegla zaželenega uspeha.

Po današnji igri, ki je bila tipično prvenstvena, vendar obojstransko brez lepih potez, bi lahko rekli, da bi neodločen rezultat boljše ustrezal stvarni igri. Pri Enotnosti je bil nedvomno najboljši igralec, vratar dr. Lindtner, ki je neprestano uspešno reševal svoja »vrata«. Ostali igralci niso izpolnili pričakovanj, kajti opaziti je bilo, da med njimi ni smiselne povezave. Bajec se ni fizično dorasel, dasiravno se je mnogo trudil. Pri gostih se je odlikovala obramba in delno tudi napadalni trio ter slednjič tudi odločnejši start, s katerim si je Metalac zagotovil rahlo terensko premoč.

Tekmo je sodil Petrić z Reke, ki je s svojimi energičnimi ukrepi prepričal grob razvoju igre.

V predtekmi, ki je bila prvenstvena, sta nastopili mladinski moštvi Enotnosti in Željezničarja; končala se je z rezultatom 1:1.

REZULTATI V II. LIGI

Zemun: Budućnost : Naša krila 1:0 (1:0);

Split: Mornar : Kvarner 3:0 (3:0);

Skoplje: Željezničar : Rabotnički 2:1 (2:1);

Novi Sad: Sloga : Dinamo 2:2 (1:2).

II. zvezna liga

Budućnost	12	8	2	2	24:13	18
Sloga	12	8	1	3	23:8	17
Naša krila	12	7	2	3	29:15	16
Metalac	11	7	1	3	19:15	15
Mornar	12	6	2	4	25:15	14
Enotnost	12	5	3	4	22:13	13
Dinamo	12	5	1	6	16:17	11
Željezničar	12	4	2	6	15:23	10
Tekstilac	11	4	1	6	20:27	9
Kvarner	12	2	0	10	11:34	4
Rabotnički	12	0	3	9	6:28	3

TEKSTILAC (VARAŽDIN) : ŽELEZNIČAR (MARIBOR) 3:2 (2:1)

Maribor, 21. marca. Danes je tu gostovalo moštvo mariborskega Tekstilca in zmagalo s tesnim rezultatom 3:2. Igra se je pričela ob 15. uri na igrišču Željezničarja. Moštvo Tekstilca je prišlo že v 3. minuti v vodstvo. Že takoj v začetku je postala igra zelo živahna. V 35. minuti je srednji napadalec zvišal rezultat na 2:0, takoj naslednjo minuto pa je levo krilo Željezničarja — Muraus, postavil rezultat 2:1.

V drugem polčasu je bila igra zelo živahna in napeta. Moštvi sta si bili popolnoma enakovredni. V 15. minuti drugega polčasa je srednji napadalec Tekstilca zvišal rezultat na 3:1, pet minuti nato pa je Fišinger postavil končni rezultat 3:2. Pri gostih se je najbolj odlikoval srednji napadalec, v domači vrsti pa je bila najboljša obramba z Rejningerjem na čelu. Moštvo Željezničarja je bilo pomajeno, posebno v napadalni vrsti. Sodil je Starašina.

MLADINSKI NOGOMETNI TURNIR

Maribor, 21. marca. FD Pobrežje je danes priredilo na igrišču Poleta mladinski nogometni turnir, ki so se ga udeležili FD Rače, FD Studenci, FD Kovinar, FD Željezničar, FD Polet in FD Pobrežje. Mladinci so igrali dvakrat po 20 minut. Pokal je osvojil FD Kovinar z zmago nad Poletom 1:0. Moštvi FD Željezničarja in FD Studencev sta bili diskvalificirani.

UDARNIK (KARLOVAC) : ŽELEZNIČAR (MARIBOR) 42:15 (15:4) V KOŠARKI

Maribor, 21. marca. Danes je gostovalo tu v košarki moštvo Udarnika iz Karlovca in zmagalo z visokim rezultatom 42:15. Gostje so bili tehnično boljši in tudi pri metih na koš so bili bolj uspešni. Pri domačih so se najbolj odlikovali Pintar, Muraus in Frelh. Pokazalo se je, da košarka v Mariboru še ni prodrla med občinstvo, kajti igri je prisostvovalo komaj 100 gledalcev. Sodil je Ledinek.

Dr. Pustišek Ivko:

Vsezvezna parada fizikulturnikov ZSSR I. 1947

Vsezvezna parada fizikulturnikov ZSSR je bila na stadionu Dinama. Ta velikanski, clipsasti stadion ima na svojih betonskih tribunah 80.000 sedišč in je ves sinje pobarvan. Vadišče je pokrito z zeleno, 105x75 m veliko preprogo. Komaj vidne bele značke so zabite z žebli; razdeljene so na 2 m. Na robu vadišča so zafaknjene 80 cm visoke, 1 m razdeljene zastave, tako da je z njimi zaznamovan tudi vmesni razstop. Južno tribuno zaljšajo grb ZSSR ter Leninove in Stalinove podobe z grbi 16 sovjetskih republik. Vodniki parade so v zaprtih, skritih prostorih južne tribune.

Na vadišču že sloje telovadci in telovadke pripravljene za mimohod. Prelepa podoba mladosti in barv.

Nekaj minut pred 14. uro pridejo ministri ZSSR, natančno ob 14 pa generalisim Stalin, ki ga telovadci in gledalci pozdravljajo. Fanfara zazveni. Polkovnik Kuznjecov reportira ministru za fizikulturo, tovarišu Romanovu. Ta zatem telovadcem spregovori. Po vzkliku generalisimu Stalinu zaigra 1000 glasbenikov, razvrščenih na vadišču v petdeseterostopih, državno himno. Zatem se razvijajo ob igranju iste godbe mimohod. Vsa struja šteje 22 oddelkov; čelnu oddelku, 16 zastopništev republik, moskovske učence, športnike, sindikalna društva, športno društvo »Spartak«, športno društvo »Dinamo« in oddelku vojske.

Vse je dovršeno. Prelepe so obleke, pisano se prelivajo barve, prelepe so zastave in simboli republik in društev, najlepši je pa človek. Krasno raščena telesa se pomikajo z znanim čilim sovjetskim korakom; skrčeno predročiti in zaročiti. Zdi se ti, da ne gredo po zemlji. Gibi lehki so popolni; kakor en sam vzdigne vsa vrsta roke do predročanja; ta gib je posebno izrazit pri ženah, ki imajo široke bele rokave. Pred vsakim oddelkom gre vodnik, za njim zastavniki. Telovadci nosijo Stalinove podobe, rekorderji in mojstri športa simbole republik. Žene gredo tu same, tam spet skupaj z moškimi. Struja obide vse tekališče in odide skozi več stranskih vrat. Zadnja je godba. Precej zatem začno z nastopom. Godba je pri tem prenašana z zvočniki.

Na sredi južne tribune sedi 7000 telovadcev, ki drže velike kose lepence raznih barv. Kakršne so barve fistih, ki nastopajo na vadišču, tako menjajo oni na tribuni svoje barve. Znamenje za premeno barve jim daje s severne tribune.

1. NASTOP MOSKOVSKIH UČENCEV.

Ti delajo razne množične proste vaje. Za njimi nastopijo učenci nižjih razredov s šaljivimi vajami. Končajo z otroškimi igrami. Vseh telovadcev je 1600. Vaje sta sestavila mojstra športa Sjerij in Kuznjecov. Uglasbil jih je laureat Stalinove nagrade Solovjev Sjedaj, umetniški del pa Prokofjev.

Prvi pritečejo starejši učenci v velikem klinu od južne tribune proti severni. Oblečeni so v bele srajce in bele hlačke, okoli vratu imajo rdeče rute; dekleta so v modrih srajciah in krilih, na glavi imajo rdeče rute, vrat in rokavi so rdeče obrobljeni. Vsi so obuti v bele nogavice in copate. Iz klina vzkliknejo Stalinu, nato se raztopijo v širino na pol značke, red dečkov menoma z redom deklic. Delajo precej hitro razgibalne vaje. Vodniki stoje zadaj. Za oddelkom je stena, zastor, ki so v resnici nekaka zavesa, izza nje pritečejo mlajši učenci in učenke, dečki so modro, deklice rožasto oblečene? V pravokotni tvorbi delajo proste vaje; vodniki stoje ob straneh. Zatem spreminjajo pravokotnik v koncentrične kro-

Splošna telesna vzgoja je v Sovjetski zvezi osnova vsega fizikulturnega delovanja in vključuje v svojih vrstah milijone in milijone delovnega ljudstva. Poleg silnega razmaha v širino, pa označuje danes splošno telesno vzgojo v Sovjetski zvezi tudi izredna kvaliteta stopnja, ki se kaže zlasti na vsakoletnih »Fizikulturnih narađah« v Moskvi. Vsak, ki hoče nastopiti na tej svečanosti, more prej več let marljivo vežbati. Samo na ta način si lahko razlagamo množične izvedbe najtežjih prostih vaj, vaj na orodju, akrobatiki itd.

Na lanskoletni paradi je bil navzoč član jugoslovanske delegacije dr. Pustišek Ivko, predsednik odbora za splošno telesno vzgojo pri CO FISAJ-u, čigar članek priobčujemo v današnji številki.

ge; v njih delajo šaljive vaje. Med tem jim prinesejo starejši učenci razno orodje. Mahoma stoje preprosti vrtljaki (palica s trakom), so tu velike ponjave za melanje telovadcev, dolge kolebnice s cvetlicami, nekak mlaj za ples učenk. Ko se začne vse to gibati in igrati se pripeljejo na kolesih in na kolesih s prikolicami najmlajši pionirji in pionirke; oblečeni so v rumene hlačke in bele srajčke. Poskačejo s koles in začno pred drugimi igrati otroške igre in delati otroške vaje. Medtem se postavi del telovadcev v ozadju v veliko številk 800 skozi sredo stadiona pa se postajajo drugi s cvetnimi kolenicami v dolg drevored, ki stečela po njem pionir in pionirka s cvetom v roki v glavno tribuno k Stalinu. Precej za tem vsi odstopijo; najmlajši vzdignejo veliko podobo Kremlija, za njimi gredo zastavniki, za temi pa fisti s cvetnimi loki. Skozi stranska vrata odidejo z vadišča. Ves nastop traja 5 minut.

Po nastopu odide iz stadiona 58 maračonskih tekačev, ki se morajo po natančnem računu vrniti kot 20. točka sporeda.

2. NASTOP ODPOSLANSTVA ESTONSKÉ SSR

Žene delajo ritmične proste vaje, za njimi pa moški vaje z vesli. Vseh je 300. Vaje je sestavil Mjukur, godbo laureat Stalinove nagrade Kapp, umetnik je bil Tomasov.

Od južne proti severni tribuni nastopijo ženske in moški skupaj v eni sami struji. Moški so v belih majah, belih hlačkah in belih copatih, žene so boste, v belih svilenih hlačkah in beli halji, segajoči do vratu, a brez rokavov. Po vzkliku Stalinu odidejo moški naglo v ozadje, žene se pa razstopijo na razdaljo 2 značk. Delajo lepe ritmične vaje z mnogimi obrati, poskoki in gibi z mesla. Mo-

ški se medtem postavijo z vesli v en red. Žene preidejo v 2 reda, med njima pa pritečejo moški z dvojnimi vesli, vsaka lopata druge barve. Žene odstopijo. Moški delajo vaje z vesli z dolgimi, obsežnimi gibi, ki v njih pogostoma izkoristijo izmeno barve vesel. Žene posnemaio sprva v ozadju valovanje morja, potem pritečejo med moške in se postavijo z njimi v dvored. Skupine z vesli, vaje v leži in sedu, prevali naprej in nazaj se izpopolnjujejo z ženami. S pomočjo vesel in dvojic kažejo preskoke, razovke, vese, vzdiganje in pad. Skupina, ki sestavi z vesli dve ladji, se premeni s postavitvijo dveh jamborov in čez nju napeto vrstico z zastavicami v eno samo ladjo, kjer so vesla vnjanja stena. V tej podobi »odplujejo« skozi stranska vrata.

3. NASTOP ODPOSLANSTVA LITVANSKE SSR

Žene delajo ritmične vaje, moški vaje s palicami. Vseh je 330. Vaje sta sestavila Katajev in Osipov, godbo je skomponiral Kuprijavičus, umetnik je bil prof. Ušinskaz.

Žene pritečejo na vadišče boste, v kratkih rumenih haljicah, ki so znatraj liljaste; liljaste so tudi hlačke. V teku pridejo v 17 malih krogov, ki se med delom menjajo; na koncu ostane 6 krogov v 3 redih. Vaje so žive; mnogo teko, se obračajo in poskakujejo. Pri obratih in klonih se preliva rumenjava z liljastim. Na koncu se odmaknejo žene v levo in desno v 4 poševne trislopné struje, moški (s palicami) pa prikoračajo v trislopnih strujah. Oblečeni so v bele, dolge hlače in pomarančaste maje. Žene spremljajo sprva njihove vaje z lepimi ritmičnimi gibi in prehajajo izmenoma z moškimi iz visokih v nizke položaje; kmalu pa pridejo v ozadje v vrsto. Moški odlože palice in začno s krepkimi prostimi vajami;

nato preskakujejo palice. Na koncu pritečejo žene med moške in vsi stečejo z zastavami, Stalinovo sliko in litvanskim simbolom proti glavni tribuni. Tu vzkliknejo Stalinu ter odidejo skozi stranska vrata.

4. NASTOP ODPOSLANSTVA LATVIJSKE SSR

Žene delajo s kiji, moški z naglimi prostimi vajami in na koncu z akrobatskimi vajami. Vseh je 330. Vaje so Maksimove, godba Zarinjseva; umetnik Karpenko.

Modre zastave vzdolž južne tribune pričarajo pred te baltsko morje, godba posnema šum valov. Žene pri-

tečejo od južne tribune proti severni. Delajo z velikimi, precej težkimi, srebrnimi kiji. Oblečene so v sinjino. Vaje vsebujejo največ velike čelne kroge, obrate in poskoke. Za ženami stoji vrsta jadric z latvijsko kratico na jadrih. Ko končajo, se umaknejo žene na obe strani, med njimi pa pritečejo v ospredje moški. Pokažejo zelo hitre vaje za oblikovanje, žene jih spremljajo s kiji. Nato odlože kije, stečejo med moške in delajo z njimi težke proste in akrobatske vaje: razovke, globoke zaklone, premele, prevale, vzkoke na ramena fantov v razne položaje, poskoke v sed točno raznožno itd. Vse to delajo s čudovito trdnostjo, lahko in eleganco. Na koncu postavijo skupino v podobi latvijskega grba. Za odhod se postavijo žarkasto v rede, vzkliknejo Stalinu in odstopijo z velikansko zastavo s Stalinovo podobo pred seboj skozi stranska vrata. Skozi nje odjadra tudi vse ozadje jadric.

5. NASTOP NAJBOLJSIH TELOVADCEV ZSSR

a) Poljubne proste vaje žen. Nastopita mojstra športa Antipas iz Moskve in Krasnjenkó z Ukrajine. Delata na godbo. Antipasova pokaže ritmično-akrobatsko vajo s premeti, stojami na rokah, razovkami in vzklopkami. Krasnenkova zapleše po akrobatskem delu ples, na ljudski motiv. Obe delata trdno in ljubko.

b) Vaje moških na bradlji. Nastopita mojstra športa Beljakov iz Moskve in Tokajšvili iz Gruzije (Kavkaz). Srednje težke vaje je delal drugi lepše kot prvi.

c) Vaje moških na konju. Delata sta jih mojstra športa Lavruščenko iz Moskve in Saginjan iz Armenije. Tekmovala sta, kdo bo naredil več koles odbočno na hrbtni. Lavruščenko je prekosil z 42 kolesi Saginjana, ki jih je »navrtel« samo 30.

Hkrati so delale žene na krogih v gugu. Prvakinja ZSSR pokaže prelepo vajo, polno najtežjih izvitkov, vzmetov in nauporov. Konča z raznožko iz visa vnaosno v zagugu.

6. NASTOP DIJAKOV MOSKOVSKIH VIŠJIH ŠOL

Začno z množičnimi prostimi vajami, zatem delajo najboljši telovadci na orodju na posebni bradlji in posebnem drogju. Pri prostih je 3000 dijakov in dijakinj. Vaje je sestavil Kiseljev, godbo Rojzman.

V širokih vrstah nastopi 1200 ljudi v prostem razstopu, izmenoma fant in dekle. Prvi so oblečeni belo, druge rumeno. Vaje so težke in zaletne. Dekleta delajo na primer stojjo na rokah in v njej menoma raznožujejo naprej in nazaj, zatem se spuste v vzporo ležno spredaj pred rokami (>most<), moški pa stojijo na rokah in preval naprej. Mnogo delajo v sedu in leži in ko fantje stoje, žene leže in narobe. Zdajc prične nove množice in v trenutku zrastejo dvojni kvadrati; dekleta so v notranjih kvadratih. Vsak dvojni kvadrat je arena, ki v njej posamezni pari kažejo razne panoge fizikulture, kvadrat pa z ležami, kleki, čepi in kloni menjavajo sliko. Za lepši učinek rabijo tudi gibe z glavo, lehtmi in dlanmi. Sedaj se moški kvadrati odprejo v dva reda, s čimer nastanejo dolgi diagonalni hodniki. Skoznje pritečejo novi telovadci in neso lahko srebrnkasto konstrukcijo: dve 4 metre dolgi lestvini, ki sta na koncih zvezani s prečkami, na enem koncu pa kakor smučki navzgor zavite. Ta priprava rabi za bradljo, zatem pa za drog. Na 300 takih konstrukcijah, ki jih drže telovadci, začne s hkratnimi vajami. Dekleta delajo na »bradlji« iz opore na lehtih: s predkolebom vzklopko v sed raznožno, preval naprej v sed premah prednožno not, zanoška. Fantje pokažejo med drugim z zakolebom vzporo, stojjo na ramenih, preval naprej in vzporo, predno, stojjo na rokah, težno, prednožko s celim obratom. Vsi delajo lepo in popolnoma trdno. Nato postavijo orodje navpično. Ti »drogovi« so blizu 6 m visoki, zato vzdignejo fantje dekleta z orodjem vred v višavo. Žene delajo med drugim vzpora klečno, zanožiti drugo nogo 300 moških pa: razovka na eni roki, naupor vzklopno in zelo skladno veletiči. Na koncu postavi vsak kvadrat s tem orodjem visoko skupino. Tako odidejo.

7. TEKMA V LAHKI ATLETIKI

a) Tek žena čez ovire na 80 m. Zmaga prvakinja ZSSR Fokina z 11,7 sekund (rekord ZSSR 11,6 sekund, Barilova).

b) Tek mož čez ovire na 110 m. Zmaga Stjepančok s 15,3 sekunde (njegov rekord ZSSR 14,6).

8. NASTOP ODPOSLANSTVA MOLDAVSKE SSR

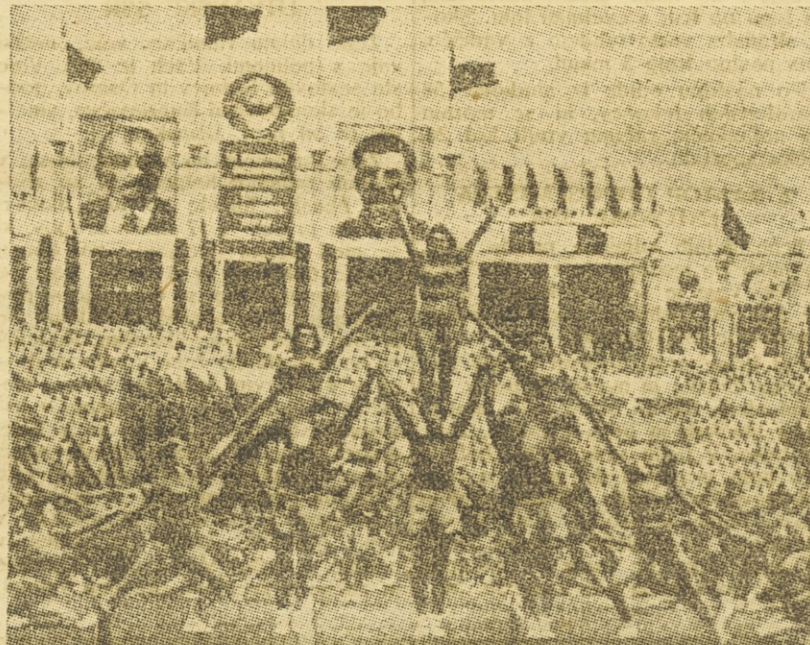
Vsi delajo proste vaje, nato žene same vaje s kiji. Naposled se jim spet pridružijo moški in skupaj delajo hitre proste vaje. Vseh je 300. Vaje sta sestavila Mordevcev in Jakubojenog, godbo Koko; umetnik Njesvjedov.

Nastopijo že v razstopu, izmenoma moški in ženska, na godbo ljudskega plesa »Moldavanski«. Moški so v belih hlačkah, čevlji, beli vezeni čepci in črnim telovniku; žene so podobno oblečene, le da imajo dolge modre in rdeče hlače. Delajo precej žive vaje s prevali, ležami, sedji. Žene se nato umaknejo, pa kmalu spet pritečejo v 3 tristopnih strujah z velikimi kiji. Žene so v sredini, moški jih obdajajo s 3 strani s troredi. V tej postavi obidejo moški z velikimi grozdi ženske na po raznih žarkastih prehodih naprej in v stran začno vsi skupaj plesati živ ljudski ples. Naposled stečejo z zastavami in podobami v gosti struji pred Stalina, mu vzkliknejo in odidejo.

9. NASTOP ODPOSLANSTVA KIRGISKE SSR

Žene pokažejo proste vaje, ki se končajo s piramido. Nato pokažejo vsi skupaj na posebnih pripravah vaje na orodju. Vseh je 300. Vaje je sestavil Djenčik, godbo Moldibajev in Svare; umetnik Severtjan.

Rumeno oblečena dekleta pritečejo na vadišče; za njimi je visok ozaljšan zid. Delajo navadne vaje za oblikovanje in jih končajo z visoko piramido; pri tem spremene barvo obleke v rdečo. Zid za dekleti je velikansko orodje, nekaki ribstoli za hkratne vaje moških in žensk na njem. Kažejo prednose, vese stojno, strmoglavo, skupine itd. Iz teh ribstolov nastanejo na mah blizu 7 m visoke bradlje in drogovi, ki na njih fantje delajo težke hkrane vaje. Končajo jih s skupino in pozdravom: »Slava Stalinu«. Odidejo v morju zastav.

10. ODPOSLANSTVO KARELO-FINSKE SSR

Pokaže vaje za oblikovanje, sami moški, nato vaje s krogami, žene z žogami za metanje. Na koncu postavijo skupino.

Fantje menoma z dekleti, oboji v zelenih oblekah, delajo skupaj. Za njimi je zid zelenih zastav. Moški se umaknejo in se vrinejo z velikimi zlatimi krogami za metanje. Zamenjajo jih dekleta ki spremene krogle v žoge s petljo. Na koncu postavijo vsi skupino, ki so ji te krogle v okrasek. Sila lepo se ujemata zlata in zelena barva.

11. TEKMA V VZDIGOVANJU BREMEN

Kosajo se: prvaka ZSSR Novak iz Moskve in Kucenko z Ukrajine ter mojstra športa Ambarčumjan iz Armenije in Žižin iz Leningrada. Na zeleno preprogo razprosiro še preprogo ter prineso velika bremena in tehtnico. Vzdigovalce obdaja širok krog deklet v pisanih oblekah.

12. NASTOP PRIPADNIKOV DRUŠTVA »TRUDVIJE REZERVE« (Vajenci in vaje)

Prvo nastopi 3000 deklet s prostimi vajami, za njimi 3000 fantov z malimi ročkami, na koncu pa vseh 6000

z množičnimi vajami. Vaje so Osipove, godba Novakova, umetnik Knoblok.

Dekleta nastopijo tekoma z obeh strani vadišča v redih, ki se na vadišču križajo. Po 2 reda tečeta ob 1 vrsti značk, ker imajo razstop na pol značke. Oblečene so v lepe halje iz 10—12 barv, ki se prelvajo ko mavrica. Na glavah imajo cvete, sadje, rute, trake, petlje in podobno. Vaje z mnogimi pritalnimi položaji in kloni delajo zelo skladno. Prehajajo v kroge po 12 telovadk v kvadratu, pravokotnike in ukrivljene rede. Naenkrat se dekleta vzravnavajo iz čepa v erotnih modrih oblekah. Gledalci so sila presenečeni, ker si tega ne vedo razložiti. In vendar je preprosto: dekleta so v dveh oblekah: vrhnja je modra, spodnja pisana, toda v pasu preganjena in na ramenih z gumbi »pritskovalci« pripeta. Tako je modra obleka skrita pod pisano, ko pa gumba odpreš, pade gornja halja navzdol in — tu stojš v modri. Dekleta se razmaknejo na obe strani, čelno pa nastopijo fantje v tesnih šesteroredih. Tudi ti so vsi modri. Razstopijo se za 2 znački v globino; kasneje se primaknejo na polovični razstop. Po vajah s srebrnimi ročkami, ki dajejo silno lepe svetlobne učinke, pa tudi zvočne, stečejo v tri velike struje, ki med nje z obeh strani vtečejo ustrezne ženske struje. To prestrojitev opravijo naglo in natánčno. Vseh 6000 telovadcev in telovadk je v modri obleki. V skupnih vajah se pogostoma menjajo s kloni in nizkim položaji moške in ženske struje. Posebno lepo je videti valovanje srebrnih ročk

tvorbe, na koncu postavijo skupino. Vseh je 300. Vaje so Ciklaurijeve, godba Teplickijeva; umetnik Kovalenko.

Oba spola nastopita skupaj v čelnem pohodu. Sredi tvorbe nese skupina telovadcev tadžikistansko znamenje: velikansko kepo bombaža; obdaja jo triredni kvadrat žen, le-te pa spet triredni kvadrat mož. Iz te tvorbe pridejo moški v koncentrične kroge, zatem v trikotnike in nazadnje v zastope. Najprvo pokažejo nekaj vaj za oblikovanje z meči, nato pa način, kako se uče mečevanja. Oblečeni so v svilene modre hlače. Za njimi delajo žene — v zelenih hlačah in vijoličaste rdečih bluzah — vaje z velikimi, rumenimi kepami bombaža. Sprva se v majhnih krogih, ki jih širijo, dokler ne preidejo v en sam velik kolobar okoli znamenja svoje domovine. Na koncu postavijo vsi skupaj prelepo skupino, žene spremene rumenimo svojih bombaževih kep v snežno belino, moške pa sestavijo svoje meče v široke rdeče prapore. Skupina se konča z zvezdo; v njenih krakih so žene s štiti, okoli pa moške z meči.

15. ODPOSLANSTVO TURKMENSKE SSR

Kaže mešane vaje v raznih tvorbah. Pionirji pokažejo turkemenski narodni osvobodilni boj. Končajo s skupino. Vseh sodelovalcev je 300. Vaje je sestavil Kirikov, glasbo Ovjezov, umetnica je bila Dobroklonskaja. Telovadci nastopijo iz srede ozadja; za njimi so razpete velikanske temnordeče turkemske preproge. Prve so na vrsti žene v rdečih haljah. Med ženske trislope pritečejo kasneje moški. Vaje so bogate z gibi v nizkih položajih. S plesnimi poskoki pridejo vsi v dva koncentrična kroga; v njima kaže po več parov dečkov turkemensko ljudsko borjenje »kuraž«. Zatem se zgrne a kroga proti sredi, iz te se pa vzdigneta velikanska Stalinova slika in gozd zastav. Za konec postavijo telovadci skupino in pozdravijo Stalina.

16. NASTOP UCENCEV LESGAFTOVSKEGA FIZKULTURNEGA INSTITUTA V LENINGRADU

Prikažejo se v tesno primaknjenih koncentričnih krogih, v katerih izvajajo proste vaje. Za njimi pokažeta oba spola vaje na bradlji, sredi vadišča pa najboljši leningrajski telovadci vaje na visokih drogovih in bradljah. Vseh sodelavcev je 800. Vaje je sestavil zaslužni mojster športa Orlov, zrežiral je nastop Suljemo.

Dekleta in fantje pritečejo z vseh strani na vadišče in se spravijo v tri velike, tesno skupaj stoječe koncentrične kroge. Pozdravijo Stalina. S prevali in preskoki se krogi širijo. Žene se umaknejo, moške pa delajo težke proste vaje; oblečeni so v bele hlačnice in bele, modro obrobljene srajce. Zamenjajo jih žene z prav akrobatskimi vajami (na primer: visok poskok s celim obratom in doskok v sed raznožno bočno — zaklon — odročiti skozi, odnoženje prinožiti v klek nožno — globlji zaklon, oprijem na tla in vzravnavava />most</ — vzklon v stojjo spino itd.). Za sinjo steno zastav in velikega rdečega znamenja s št. XXX pripravljajo nove nastope. Fantje prinesejo 50 lahkih kovinastih bradelj, med njimi so tri 9 m visoke. Na vseh orodjih delata oba spola; na visokih treh so pravi umetniki (tako na primer pokažejo tri dekleta stoje na rokah ter na koncu bradlje odsun v koleb v visu in premet nazaj v rjuho. Tudi na nizkih bradljah kažejo dekleta stoje na rokah v vzpori in na koncu lestvin premet naprej sklečno brez varstva. Fantje delajo hkrati: stoja na rokah, razovka na enem komolcu, predno, premet, odbočko čez lestvino itd., s popolno ubranostjo in trdnostjo. Vse vaje delajo na godbo. Za bradljami postavijo drogove in spet so trije 9 m visoki. Tu vidimo veletiče, tudi z obrati; delajo hkrati. Na visokih drogovih vidimo veletič s podprijemom v opori zadaj na-

med valovanjem dekliških vzročnih lehti. Za tem preidejo v kroge in kvadrate in sicer po dva moška in dve ženski diagonalno nasproti postavljena. V teh krogih in kvadratih nastopajo posamezniki; ali pari v raznih oblekah. Pritekli so že pozneje med dekleti odeti z modrimi rjuhami, ki jih sedaj vržejo v stran, po nastopu se pa znova z njimi ogrnejo. Kažejo akrobatske vaje, vaje s kiji, s sabljami, pestenje itd. Na koncu si posade fantje dekleta na ramena, pozdravijo Stalina in odidejo.

13. KOLESARSKA IN MOTORNA TEKMA

Tekmujejo na 8 krogov. Po vsakem krogu mora zadnji vaje tekme. Od 10 tekmovalcev ostanejo tako za zadnji krog samo trije. Zmaga Batajev iz Moskve.

Na motornih kolesih nastopijo tekmovalci društva »Trudovije rezervi« iz Moskve. Kažejo prehajanja z motornimi kolesi čez ovire. Vozijo čez visoke viadukte in podobno ter skačejo z zaletnega mostička 8 m daleč.

14. NASTOP ODPOSLANSTVA TADŽIKIJSKE SSR

Moški delajo vaje z meči, vaje s kepami. Med vajami premenjujejo

zaj, toč v vzpori stojno na drogu, obrate v veletočih. Na koncu se vzpne na vsako bradljo dekleta z rdečo zastavo, fantje jih poprimejo in z bradljami vred odnesejo skozi stranska vrata.

17. TEKMA V TEKU

- a) Tek žen na 100 m. Zmaga Sečenova z 12,2 sek.
b) Tek mož na 100 m. Zmaga Karakulov z 10,8 sek.
c) Tek čez ovire na 3000 m. Zmaga Pugačevski z 9 min., 23,4.

18. NASTOP ODPOSLANSTVA KAZAKSTANSKE SSR

Moški kažejo vaje z velikimi bremenji, žene s kiji. Nato sledijo vaje na visokih drogovih in dvojnih gugalnicah. Za konec postavijo skupino. Vseh je 400. Vaje je sestavil Jeršov, godbo Bruzinovski; umetnik Kolkolinikov.

Moški pridejo v 14 redih v dvojnem razstupu z velikimi srebrnimi votlimi ročkami. Z njimi ustvarjajo razne slike in valovanje. Izza velike stene, ki kaže Kazakstan, nastopijo mednje dekleta s kiji z debelim rmenim trupom. Delajo skupaj; zastopi žena in moških prehajajo v vrste in narobe. Fantje so v modrih, rdeče obrobjenih hlačah, v rdečih nogavicah in copatah, trup je gol; žene so v rdečih krilih in čevljih, rumenih bluzah in rumeno rdečih pasovih. Sedaj se prikažejo izza stene nove gruče žena v rožastih hlačah in zelenih telovadnikih. Delajo plesne prvine, vmes pa »mostove« s prednoženjem in podobno. In spet jih zamenjajo telovadke in telovadke. Medtem naglo postavijo drogove in gugalnice. Na prvih delajo hkratne vaje (največ z veletoč), na gugalnicah poganjajo čolnice v krogu. Na tem orodju se urijo v pogonu in se pripravljajo za letenje. Za to točko postavijo s pomočjo kovinske konstrukcije večnadestropno skupino, katere vrh krasí rdeča zastava

19. NASTOP FIZKULTURNIKOV UZBEKISTANSKE SSR

Ti nastopijo s prostimi vajami in posnemajo veliko bombaževo kepo. Nato nastopijo dekleta z velikimi rutami, za njimi pa fantje z vajami na lestvah. Na koncu pokažejo vsi skupne proste vaje. Vseh je 400. Vaje je sestavil Murtazin, godbo Levnjev, umetnika Afanasjev in Vjecavi.

Med prejšnjo točko so postavili v ozadju 5 m visoko steno, čeznjo in okoli nje pritečejo fantje z golim trupom in v rumenih hlačah, dekleta pa v modrobelih haljah. Delajo precej hitro proste vaje, ki se jenjajo s simboličnim prikazom bombaževе rasti. Moški se umaknejo, dekleta pa začno z vajami z rutami na ljudsko godbo. Stena v ozadju se razmakne in se spremeni v trenutku v 50 lestev, ki jih prinesejo telovadci v teku na telovadišče. Pri vsaki lestvi je 8 telovadcev. Delajo vzmike, razovke, vse vrste in razne skupine. Po lestvah se spravi oba spola k skupnim prostim vajam na tamburin. Končajo jih v temnem sestopu pred glavno tribuno. Pozdravijo generalisima in odidejo.

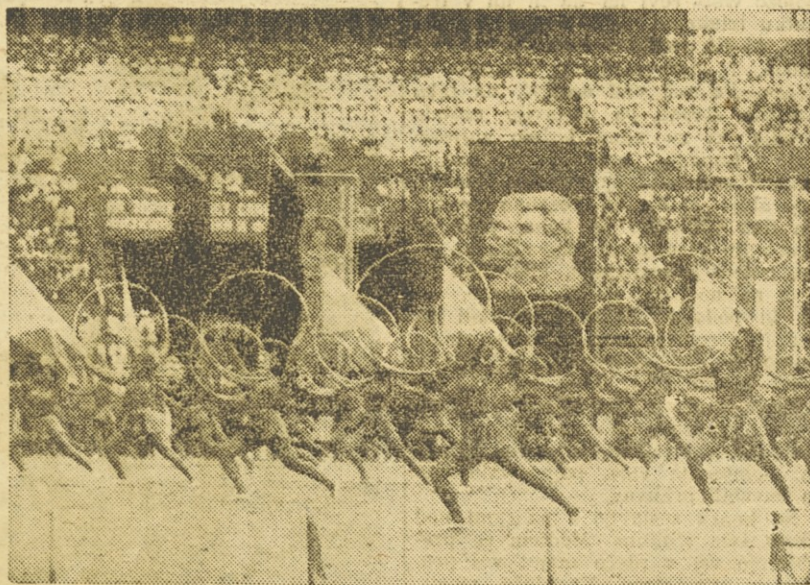
20. MARATONSKI TEK

Tekmuje 58 tekačev (na 42.195 km). Prvi pride Leningrajecan Gardijenko v 21 urah 37 minut.

21. NASTOP UČENCEV MOSKOV-SKEGA STALINOVEGA FIZKULTURNEGA INSTITUTA

Na sredi vadišča se postavijo v obliki velikega grba in napisu »30 let«. Sabljalci pokažejo boj s sabljami, za njimi pa telovadci vaje na 100 bradljah. Vseh nastopajočih je 1200. Vaje je sestavil Ukunjev, godbo Runov; umetnika Savin in Midštajn.

Od južne tribune prihajajo v širokem čelu pravokotniki raznih barv in velikosti. V sredi gre močan bel pravokotnik, za njim modri, ob straneh po en rumen, na obeh krilih po en bil kvadrat. Ko pridejo do srede vadišča, švignejo pravokotniki v velik državni grb, stranska kvadrata pa v napis »30 let«. Nato ostanejo na

prostoru samo telovadci in telovadke v belih hlačah dokolenkah in belih majah. V dvojnem razstupu delajo vaje s floretom. Dovršeno se obračajo, z dolgimi izpadmi se nižajo in spet višajo; razen boja dvojice kažejo tudi boj četvorice. V polnem razstupu se razmaknejo na levo in na desno, med njihovimi razstopi pa prinesejo 100 lahkih kovinskih bradelj in prožnih desk, v ozadju pa postavijo pred množico rdečih zastorov dve 9 m visoki bradlji, ki sta obenem tudi za drog. Oba spola delata skupaj hkratu vaje na bradljah; moški imajo stoji na rokah, razovke itd., ženske prevale, premete na koncu, »mostove« itd. Sedaj spremeni orodje v dvovišinske bradlje in dekleta v modrih kopalnih trikotjih pokažejo na njih levo in skladno vajo v težini našega višjega oddelka. Višje lestvine spel znižajo, pred bradlje postavijo prožne deske, čez lestvine pa desko, tako da nastane iz bradlje miza za preskoke. Na njih delata oba spola skupaj hkratne preskoke. Medtem se postavi v ozadju ostala množica telovadcev z velikimi ovalnimi pravokotniki v rokah. Ko oni z orodja odhajajo, se pomakne ta množica za njimi. Z vadišča vzkliknejo Stalinu in vzdignejo cvetne pravokotnike; le-ti se stikajo in kažejo v skupnosti imenitno cvetno preprogo s Stalinovo podobo na sredi. Tako odidejo skozi leva vrata.

22. KOSARKA

Kosata se društvo iz Moskve in društvo iz Gruzije. Rezultat je 7:7.

23. NASTOP FIZKULTURNIKOV ARMENSKE SSR

Dekleta nastopijo z ruticami, fantje s prostimi vajami, sredi vadišča pa najboljši telovadci z vajami na orodju. Za konec naredijo skupino. Vseh je 400. Vaje je sestavil Saharov, godbo Satjan, umetnik Šakarjan.

Dekleta pritečejo na prostor in takoj začno ples z ruticami. Oblečene so rumeno in rdeče. Mednje pritečejo fantje v modrih in belih dolgih hlačah. Skupaj delajo proste vaje, vmes prihajajo v koncentrične proge, v kvadratah in druge tvorbe. Zdajci pridrvijo člani na kolesih z velikimi modrimi in rdečimi zastavami in začno voziti okoli tistih, ki vadijo, tako zakrijejo tiste, ki prinesejo orodje in visok stolp. Izvrstni telovadci in telovadke začno vaje na drogu (veletoč) z obrati, na konju na šir (po 2 vadača) kolesa odbočno. Mojster Ambarčunjanj prinese velikansko ročko; iz njenih bučk planeta dve popolni skupini nogometnih igralcev-pionirjev; le-ti naglo postavijo vrata in zaigrajo kratko tekmo. Med njo pripeljejo visok stolp; njega vrh se vrtiljak vrtljak. Na njem viseči telovadci lete nad glavami tistih na tleh. Prav na vrhu delajo dekleta razne akrobatske vaje. Okoli stolpa se neprestano gibljejo telovadci in telovadke v koncentričnih krogih in tako poudarjajo živahnost. Na koncu vzdignejo veliko Stalinovo sliko in odidejo skozi stranska vrata.

24. NASTOP ODPOSLANSTVA GRUZIJSKE SSR

Oba spola delata hitre proste vaje. Zatem nastopijo najboljši Gruzinci na sestavljenem orodju. Končajo s skupino. Vaje je sestavil Zaržoljani, godbo Kereselidze; umetnik Kulu-ladze.

Dekleta nastopijo v dveh vrstah v širokem razstupu. Oblečena so v modra krila in maje. Po hitri spremeni vrst v zastope pritečejo mednje fantje v rdečih hlačah in rdečih telovadnikih. Tako nastanejo tristopi (2 fanta, 1 dekleta). V tej tvorbi delajo hitre proste vaje. Hitrost in odsakljivost se še povečata, ko dekleta odidejo in odneso rdeče telovnike, tako da ostanejo fantje v belih srajcah. Nato začno delati drugi na orodju, moške in ženske skupine jih pa spremljajo z ritmičnimi vajami. Povsod se vse giblje. Najprvo delajo skupno na šestih drogovih, ki stoje pred dvema velikanskima, mostu podobnima polkrogoma. Razen teh dveh so postavili še 6 parov prečno med sabo zvezanih manjših polkrogov, ki rabijo za bradlje. Zatem delajo moški in ženske na 6 visokih krogih (dekleta delajo v gugu naupore, izvinkne, raznožke in premete). Na koncu se postavijo vsi v več koncentričnih krogov ter naredijo v njih iz kovinskih polkrogov dva velikanska obroča; notranji je 2 m visok, vnanji je malo nižji. Tako so si naredili dvovišinsko bradljo, ki jo drži krog telovadcev na rokah. Na njej pokaže 50 deklet hkrati precej težke vaje. Tedaj se začne ta bradlja vrteti v eno smer, visoka skupina v njeni sredi pa v drugo. Tudi zunaj bradlje delajo razni oddelki razne skupine in izmene. Prelivanje barv in gibov daje prelepo sliko. Nazadnje se vzdigne iz srednje skupine visoka zastava s Stalinovo podobo in vsa tvorba odide.

25. NASTOP FIZKULTURNIKOV ASERBEJDŽANKSE SSR

Člani delajo proste vaje v hod, članice pa akrobatske vaje. Za njimi nastopijo pionirji z žogami. Za konec se spravi vseh 400 skupaj k prostim vajam in sklepni skupini. Vaje sta sestavila Kurbanov in Rabinov, godbo Nijazi; umetnik Ahundov.

V članskih prostih vajah, ki jih delajo v pohodu, je mnogo obratov, ploskanja v roke in poskokov. Medtem postavijo drogove in kroge, na katerih delajo člani vrhunske prvine (veletoč), stoji na rokah, razpore, premete). Članice v belih majah stoje v velikem rombu okoli orodja. Zdajci stečejo med moške in začno v parih z akrobatskimi vajami. Tu vidiš stoji na rokah, premete, prevale, vskeke na rameza fantov, razovke in podobno, vse ob pomoči moških, skladno in brez napake. Potem začno vsi rajalni nastop. Med njimi kažejo učenci in učenke vaje z belimi žogami, na veliki preprogi pa člani in članice prevale, premete in skoke plovno. Za konec postavijo vsi skupaj visoko skupino; v njej dekleta

ta mahajo z robci, fantje pa vzdignejo zastavo s Stalinovo podobo

26. TEKMA

V štafeti 400×300×200×100 m. Kosa se najprvo 8 ženskih vrst. Zmaga vrsta iz Moskve z 2 uri 14,2 sek. Zatem se spoprime 11 moških vrst na 800×400×200×100 m. Tudi tu zmagajo moskovčani s 3 min. 15,6 sek.

27. NASTOP FIZKULTURNIKOV IZ BELORUSKE SSR

Vseh telovadcev je 600. Vaje je sestavil Gubanov, godbo Tikacki-umetnika Zamski in Šuko.

Pred južno tribuno se prikaže brezov gozd, tako značilen za Belorusijo. Skozenj pritečejo člani v zelenih vadbenih oblekah in začno z živimi prostimi vajami; kmalu se jim pridružijo članice: vaje postanejo še bolj žive, polne izmen temeljnih redovnih tvorb, položajev in barvnih učinkov. Za njimi prinesejo posebne konstrukcije iz brezovega lesa, ki rabijo za drogove in bradlje. Na njih kažejo najboljši telovadci svoje znanje. Medtem se pomika v ospredje velik oddelek zelenih zastav. Sredi vadišča se oddelek razkrene in prikaže se visoka časa, polna telovadcev v belozelenih oblekah. Časa ima tri ploščadi, tako da stoje telovadci od tal do vrha v 9 nadstropjih. Telovadci neprestano vadijo. Okoli čase se ostali postavijo v koncentrične kroge, ki jih širijo s tem, da se krog za krogom preskakuje. Nazadnje se vzpne dekleta fantom na ramena in vadijo tu dalje. Za konec vzdignejo na vrhu čase Stalinovo podobo, mu vzkliknejo in vsi skupaj odidejo.

28. NASTOP ZASTOPNISTVA UKRAJINSKE SSR

Sodelavcev 110. Vaje so Glintjernikove in Dmitrijevičeve, godba je Rozdjetvjanskijeva; umetnika Rabinovič in Skljutovski.

Člani pridejo v 3 strujah od južne tribune. Pridejo v kvadrat v tesnem sestopu, iz tega se pa korakoma razstopijo na značke v prosti razstop. Obleka: bele hlače, črn pas, beli čevlji. Njihove proste vaje so bogate z gibi v leži, obrati v oporah ležno, v kleku in sedu; vaje so pa sicer preproste, živahne in odsekane. Zdajci pridrve med člane članice v plamenasto pomarančastih oblekah. Vsi začno s skupinskimi prostimi vajami v trojicah (fant-dekle-fant). Vaje so nenavadno težke in vendar jih kar plešejo. Dekleta visoko poskakujejo in preskakujejo z dvojnimi obrati, vskačejo fantom na ramena, delajo proste premete najprej in nazaj, se postavljajo na roke na tleh in fantom na kolenih. Fantje vzdigujejo dekleta iz globokega zaklona. Vse to delajo na godbo in prelepo zborovno petje.

Nato prinesejo drogove. Medtem nastopi 100 akrobatov. Sedaj se začno hkratne vaje na drogovih. Pri prvi vaji delajo na vsakem drogu po 2 člana in 1 članica. Tu je tudi posebna konstrukcija s 5 drogovi v raznih višinah: 2 doskočno, 2 sta 3,50 m visoko, 1 pa 5 m. Na njih dela 5 telovadcev hkrati veletoč in sicer tako, da prehajata tista na doskočnih drogovih skozi vis takrat, ko sta sosedna na srednjih drogovih v stoji, oni na najvišjem drogu dela medtem menoma veletoč nazaj in toč v vzpori stojno nazaj. Drogovi so razdeljeni po 250 m; tako telovadci lahko iz veletoča nazaj takrat, ko so v visu, »preskočijo« na drugi drog in delajo na njem naprej. Take vaje dela nekaj desetina telovadcev v raznih premenah, n. pr.: po veletoču naprej prevlek skročno — toč naprej — odkoleb naprej — izvinek in naupor z zakolebom — preprijem — premik epredaj — veletoč nazaj itd.

Po vajah na orodju sestavijo vsi ob visoki drogovni konstrukciji skupino, ki se neprestano giblje. Odidejo v 2 strujah na levo in na desno skozi stranska vrata.

29. BOKS

Kosajo se v končni tekmi za prvenstvo države. Bojujejo se v 3 ringih: oni za težko skupino je pred glav-

no tribuno, druga 2 sta pred stranskima tribunama. Zmaga prvak SSSR Nikolaj Karoljev iz Moskve.

50. NASTOP FIZKULTURNIKOV RUSKE SSR

3000 jih je. Vaje je sestavil Tjevjerovski, godbo Galpjerin; umetnik Šofjer.

Do pasu golih 1200 članov v modrih hlačah, z rdečim pasom in belimi čevlji nastopi v 7 deseterostopih. Vsak deseterostop nosi vodoravno pred seboj 6 m dolgo kovinsko klop, ki je na spodnji strani lestev. Klopi imenitno izrabijo prč skupnih vajah kot orodje in pri skupinah. Deveterice stoji tesno skupaj, tako da se vlečejo klopi čez vadišče kot srebrni trakovi. Začno z vajami, z vzročanjem, predročanjem, kloni itd. Nato se vleže sredi telovadec v vsaki deveterici pred svojimi na tla; tovariši položijo klop nanj, ga z njo vred vzdignejo in ga kasneje prav tako spet spuste. Telovadec na klopi dela razne gibe za ravnotežje. Zatem pridejo v dvostope in slemenasto sestavo po 2 klopi. Telovadci se nanje vzpenjajo in po njih spuščajo. Kasneje se spremenijo klopi v ovire, pod katerimi se telovadci plazijo, jih preskakujejo odbočno itd. Vrh tega ustvarjajo s klopni vrsto geometričnih likov: trikotnikov, romboidov, lomljenih črt in podobnega. Tu se vrste s klopni izbočijo v velike koncentrične loke. V njih delajo klopni vred prevale naprej in nazaj, posamesni loki menjajo nizke položaje v visoke itd. Nazadnje ustvarijo velik kotni krak iz klopi. Njegov vrh meri proti glavni tribuni. Nad glavami telovadcev se prikaže iz 6—8 klopi sestavljena ploščad, na njej pa vrhunski telovadci z vrhunskimi prostimi vajami (na primer: prosti premeti, koleca odbočno z obrati). Za ploščadjo postavijo iz 50 klopi nekaj zaslon, vrh tega 6 m visokega zaslona se prikažejo drugi telovadci z različnimi vajami n. pr.: stoja na ramenih, razzovke itd.; skupina 50 telovadcev hkrati in skladno vzdigne stojo na rokah. Za moškimi pridejo ženske z diski. Vadijo zelo ljubko. Z diskom v roki pridejo v vzporo spredaj pred rokami itd. Obležene so v rumene hlače z belim pasom, v bele čevlje in nogavice in svetlorumene majice. Ko končajo, pritečejo spet moški s platni: raznih barv na 2 palicah; z njimi ustvarjajo imenitne napise in prelive barv. Vzdignjeni na primer živo rdeče platno nad glavo, napravijo rdeče morje, ki vzplameni kakor ogenj, ko s platni zavalovajo. Z barvnimi sestavljajo razne geometrične like, na koncu pa napise: SSSR, 30 let in Stalinu slava. Zatem se prelije ves pravokotnik v peterokrako zvezdo.

31. GRŠKO-RIMSKA ROKOBORBA

Nastopijo na preprogi pred glavno tribuno. V grško-rimskem stilu zmaga evropski prvak Nikolaj Bjelov iz Moskve, v prostem ameriškem pa državni prvak Mazur, takisto iz Moskve.

32. NASTOP TELOVADCEV SINDIKALNIH SPORTNIH DRUŠTEV

Sodelujejo 7200 telovadcev na vadišču, 7000 pa na južni tribuni. Ze med prejšnjo točko se postavijo pred vso južno tribuno telovadci in telovadke v tesnem nastopu, menoma moški in ženske. Vsaka vrsta ima kovinsko cev, ki je tako dolga kot vadišče. Obleženi so v 4 barve: moški v bele hlače in modre ter vijoličaste majice, ženske v bela krila ter v zelene in rumene majice. Tako se pomakne to morje telovadcev naprej. Ko vzdignejo kovinske cevi nad glavo in z njimi zavalove, zagledaš pred sabo srebrno morje. Ves čas močno uporabljajo barvne učinke; to dosežejo čisto preprosto s tem, da ostanejo enako oblečeni v visokem položaju, druge 3 barve pa preidejo v nizke, pritalne položaje. Tudi redovne tvorbe spreminjajo kolikor le dopušča tesni sestop. Zatem naredita po 2 in 2 sosednji vrsti iz svojih cevi dolge bradlje. Na njih delajo moški in ženske hkratne vaje, sicer preproste, vendar učinkovite. Zatem

položijo vrste cevi na tla in jih v trenutku iztaknejo na 4—5 m dolge palice, ki jih rabijo v najrazličnejše namene, iz njih sestavijo drogeve in kroge. Po več vrst sestopi, na tako nastalih starih pa postavijo našeto orodje, ki na njem kažejo najtežje vaje (mnogo veletočev z obrati, premetov in stoj na rokah). Kasneje uporabijo palice za posebno orodje. Na tleh privežejo na konce palice s posebnim jermenom telovadko za nogo, potem jo vzdignejo, telovadka pa dela na navpični palici razovke, vse in podobno. Medtem se tisti na zemlji preoblečejo (pod vrhno majo imajo še eno, slečeno pa stlačijo v velik hlačni žep). Tako ostaneta na vadišču samo 2 barvi. Iz prej omenjenih cevastih palic potegnejo svetle kovinske palice, ki začno z njimi učinkovite vaje, polne valovanja in barvnih prelivov.

Na koncu sestavijo s palicami nad glavo ime »Stalin«. Medtem se preoblečejo vsi v rdeče majice; ves prostor je eno samo živordeče morje. Sedaj začno vaditi v skupnosti s tistimi 7000 na južni tribuni, ki med vajami vstajajo, se vsedajo, valove z rokami itd., vse skupaj spremlja mogočno petje velikega zbora. Telovadci izkoriščajo za učinke klone in premene redovnih tvorb. Mikavne so premene geometričnih likov v tej tesni množici. Dosežejo jih na kratko s tem, da se cele ploške spuste v nižji položaj. Tako razdele ves pra-

vokotnik v dve veliki polovici, zatem v 4 kvadrate, ki se menoma diagonaalno vzdigujejo in nižajo; nato rasejo koncentrični kvadrati proti sredi in spet nazven itd. Vse gre brez napake. Naenkrat zagrmí vsa množica v tisočeri »Hurra! Stalinu in mu ploska v vzročanju. Na tribunah vstajajo, se obračajo proti Stalinu in mu vzklikajo. Tisti na vadišču po-

tegnejo iz palic velikanske svilene rdeče zastave na tenkih kovinastih drogovih in mahajoč z njimi odidejo. Ves nastop je trajal 5 ur in vendar so minule, da nismo vedeli kdaj. V drugi polovici nastopa je začelo deževati, kar pa ni nikogar niti najmanj motilo. Odšli smo z izredno močnim doživljajem mogočnega nastopa.

S smučmi preko Elbrusa

Običajen dostop na Elbrus, najvišjo točko Evrope (5633 m), je z južne strani; ostale so dostopne le izkušenim alpinistom-smučarjem. Ob koncu julija l. l. se je troje alpinistov odločilo, prekorčiti oba vrhova Elbrusa na smučeh s spustom po vzhodnem pobočju.

V ranem jutru, 28. julija 1947, je naša trojka, otovorjena s težkimi nahrbtniki in smučmi, nastopila pot iz alpinističnega taborišča „Boljševik“. Po strmi poti smo se med ledenikom Terskol in Gara-baši vzpenjali vedno višje in ob silnem vetru, ki nas je prisilil, da smo jemali toplejše stvari iz naših nahrbtnikov, dosegli končno točko današnje poti — „Ledeno bazo“ 4000 m. Ponoči je bil veter še hujši: ruval nam je šotor, bobnal po njem s snežno kašo in nam kratil spanje. Proti jutru je sneg pokrnil vse. Pot nadaljujemo na smučeh. Po treh urah smo šele skozi kosme snežnega meteža zagledali teman obris znamenitega trinadstropnega hotela „Prihut 11“. Višina 4200 m. Dva dni in dve noči je bučal pravi gorski vihar. Potrežljivo smo čakali. V noči na 31. julij se je končno zjasnilo. Vendar je bil veter divji kakor prej in prizemni veter je nosil snežni prah na zardeli vzhod. Ob štirih zjutraj odrinemo. Gluho se lomí skorja pod smučmi! Čim višje gremo, tem večkrat se moramo ustaviti. Sprva na 30 korakov, potem na 20. Višina 4800 m. Smučmi ne primejo na celo ploskev in so zelo nestanovitve. Včasih je treba cele ploskve ledu prehoditi skoraj po samih rokah. Sedaj moramo že na vsakih pet - šest korakov po celo minuto počivati. Pri južnih skalah zapadnega vrha smo napravili 20 minuten odmor in znova naskočili goro. Deloma po serpentinah, deloma po stopnicah smo čez tri ure vzpona po strmini dosegli planoto pred vrhom. Tu je navalil na nas snežni metej, kakršnega še nismo doživeli. Zrak je bil nasičen z elektriko. Vrha nismo videli. Iskali smo ga več kakor pol ure. Nenadoma so se oblaki razmaknili in zagledali smo rjavo skalo ter triangulacijski znak na njej. To je najvišja točka! Še dvajset minut upornega truda in že smo — na najvišji točki Evrope (5633 m). Južno od triangulacijskega znaka smo napravili ogradni koš in v trebušasto steklenico spravili zapisek.

Sedaj pa navzdol, navzdol! Jekleni robovi smučmi komaj vzdržijo težo telesa na snežni skorji, trdi kakor železo. Spuščamo se v kratkih serpentinah, od časa do časa izgublajoč drug drugega izpred oči. Pred nami je sedlo. Kakor ogromna aerodinamična trobenta sedi med dvema vrhovoma. Od juga sem se z ogromno hitrostjo podjelo preko nje vetrovi, nesoč milijone snežnih igel. Končno opazimo hišico zavetišča „Sedlovina“, rešilno za nas. Vsa je v snegu. Po eni uri utrudljivega dela v višini 5300 metrov smo končno popolnoma izčrpani zlezli v spalne vreče.

Dva dni in dve noči smo čepeli v tej snežni luknji in poslušali živigjanje nepomirljivega snežnega viharja. Šele tretji dan smo odstranili grudo snega, ki je pokrivala naše zavetišče in zagledali košček tirkiznega neba. Bilo je popolnoma tiho. Lahki oblaki so ležali po zelenih predgorjih severne strani. Ob sedmih zjutraj smo nastopili pot na vzhodni vrh.

Zdi se nam, da je vrh v isti vrsti z nami, toda z vsakim korakom se nam oddaljuje. Sonce se dviga. Na vrhu je majhen doprni kip tovariša Stalina. Mirni, dobro znani profil voditelja se je jasno odražal od sinjega, čistega ozadja. Postalo nam je topleje — priatelj mladine je z nami! Podoba voditelja nam vlije novih sil. Mišice se okrepijo. Izpolnili bomo nalogo, ki smo si jo zastavili. Hitro pišemo in spravimo v steklenico zapisek o našem vzponu.

Hitreje, hitreje! Trdneje pritrdimo nahrbtnike, da bi nas ne ovirali pri spustu. Poleg palice imamo v desni roki cepin. Spuščamo se naravnost proti vzhodu. Ta del poti nam je popolnoma neznan. Smučmi dobivajo vedno večjo hitrost, poskakujejo po neravni snežni skorji kakor po oškrljeni, z opeko kriti strehi. Stop. Vzpetina pod vrhom se je končala nenadoma. Vsa je posuta z raznobarnimi kamni lave. Kar s smučmi na nogah prehodimo to ozko kamenito gredo. Pred nami se odkrije dolga, brezkončna strmina, vodeča daleč navzdol k snežnim poljem, razsekanim z mrežo razpok. Slika je pretresljiva. Vsi trije stojimo v vrsti in konice naših smučmi so se nagnile nad tem tisočmetrskim spustom. Označimo prvi vidni del te gigant-ske trase — in navzdol! Takoj nam je udaril v obraz nasprotni zrak; smučmi so spolzele navzdol, zapuščajoč komaj vidno sled jeklenih

robov na trdem snegu. Sled se je popolnoma izgubila, ko so šle smučmi preko delov ledu. Na najbolj strmih mestih se je strmina preklala in kazala odprta žrela. Na nekem takem mestu je Vadim, hotoč obrniti z veliko hitrostjo, padel in se zapeljal v nižino. Midva sva zadržala dih. Toda cepin je bil že v njegovih rokah, hitrost se je zmanjševala in čez nekaj trenutkov se je ustavil.

Pri tem naglem spustu smo občutili veliko povečanje pritiska. Zdelo se nam je, da ničesar ne slišimo — isti občutek, kot obide letalca pri pikiranju. Dolge serpentine smo zamenjali s kratkimi, včasih pa, ko smo prišli na ravno, gladko snežno površino, smo se spuščali bočno neposredno po 30 do 40 m navzdol. Vzpetini ni bilo konca. Postalo je dušljivo in vroče (bili smo toplo napravljeni). Mučila nas je žeja. Smučmi pa so nas nesle vse niže, noge so postajale lesene in na zelo redkih postajah smo negibno ležali z obrazom v snegu. Po minutnem odmoru znova navzdol; zrak je še bolj vroč, še bolj nas muči žeja, toda vzpetina je brezkončna in oblaki v nižini so negibni — ne približujejo se in ne oddaljujejo se. Kakor gigantska padala visijo na drjavimi vrhovi in zelenimi gubami gora.

Vse niže in niže, mimo gigant-skih ledenikov. Že je sneg postal mehkejši, vzpetina položnejša. Na levi je zrasel velikanski kaos ledenih gmot. Čez nekoliko minut je za nami in pot se nam ne zdi več tako grozna. Vse bliže in bliže je morena ledenika Irik - Čat. Na vrhu je bila to majhna črna lisa. Sedaj pa — velik kamniti otok! Zraven ni ga voda... voda! Že več dni smo brez požirka. Kar na smučeh gremo do potoka. Spustimo se na raskave kamne, tako zaželeni in topli. Illadna voda nam ožge ustnice in — znova navzdol. Zvezali smo se in hitro spolzeli po ledeniku Irik - Čat. Sneg je dober, zrnat. Smučmi kušče letijo po snežnih mostovih preko temnih razpok. Zavirajoč med njimi se spustimo do višine 2800 m. Pot na smučeh je končana. Prišli smo na rumeno kamenje morene na levem bregu ledenika Irik - Čat. Zraven vidimo skromni grmiček alpske kamilice.

Ozrlji smo se nazaj na našo pot in se nehote ustavili. Gora se je kadila, z južne strani se je počasi in zmagoslavno dvigala tapčica meteža.

Šli smo preko morene in si oddahnili — na travi. Veselje napolnjuje vse naše bistvo. Od mraza razpokane roke gladijo svilnato travo.

Druge izbirne tekme v vajah na orodju za sestavo olimpijske reprezentance

Med člani je zmagal Grilec pred Kujundžičem in Longyko, med članicami Gerbčeva

Zagreb, 21. marca. Včeraj in danes so bile v telovadnici FD Dinama v Zagrebu II. izbirne tekme za sestavo naših orodnih olimpijskih reprezentanc. Tekme je otvoril predsednik odbora za vaje na orodju pri FISAH-u tov. Hrvoje Macanovič. Po kratkem nagovoru so se takoj pričele tekme. Člani so tekmovali v obveznih olimpijskih vajah na drogu, bradlji, krogih, konju z ročaji, v prosti vaji in v preskoku čez konja. Program tekmovanja je bil tak, da so vsi izvedli najprej prvo polovico vaje, nato pa še drugo, obe ocenjeni polovici sta se nato seštelili in ocena delila z 2. Vsi tekmovalci so imeli možnost vaje ponoviti, vendar se je upoštevala druga ocena. Članice so tekmovali v razširjenem olimpijskem programu, in sicer so nastopile z obveznimi olimpijskimi vajami na krogih v gugu, na gredi in v preskoku čez konja na šir, poleg tega pa še v poljubnih vajah na krogih v gugu, gredi, preskoku čez konja na šir, dvovišinski bradlji in v prosti vaji.

Tekmovanje samo je bilo polno velikih presenečenj. Prvo mesto je osvojil z visoko razliko 3 točk Grilec, ki je nastopil zaradi bolezni zelo nerazpoložen, vendar je tekmoval odlično in osvojil kar na štirih orodjih prva mesta. Drugo mesto je zasedel Kujundžič, ki pa topot ni

Longyka v veletoku na drogu

bil kos odličnim izvedbam Grilca. Tretje mesto je zasedel Longyka, kar predstavlja za njega izreden uspeh, saj je pustil za seboj oba Jelića, Boltežarja, Janeža in druge. Zelo je presenetljivi tudi Lesjak, ki ga četrti križ prav nič ne oviira, da ne bi iz dneva v dan napredoval in dosegel svojo življenjsko formo. Največje razočaranje pa je napravil Janež, ki se je plasiral komaj na 10. mesto in je na tej tekmi popolnoma odpovedal.

Med ženskami je po pričakovanju zasedla prvo mesto Gerbčeva, ki je osvojila obenem prva mesta na treh orodjih. Drugo mesto je zasedla Žutičeva, ki je bila prva na gredi, druga pa na krogih, dvovišinski bradlji in v prosti vaji. Vsa ostala mesta so zasedle same Slovenke, le Djalpalovičeva se je plasirala na 5. mesto. Posebno je treba pohvaliti Pavličevu Ančko iz Maribora in Železnikovo iz Trbovelj, ki nas na nedavnem dvoboju z Bolgarkami nista zastopali in sta se na današnjih tekmah odlično plasirali na 3. in 6. mesto. Vojskova, Rožmanova in Glivarjeva so zasedle po vrsti 7., 8. in 10. mesto, vendar bi lahko dosegle mnogo višji uspeh, ako ne bi dobile zaradi padca z grede ničlo. Tudi Leškova in Černetova bi se lahko mnogo bolje odrezali, ako ne bi dobili kar na dveh orodjih 0 točk (na gredi in v preskoku čez konja).

Tehnični rezultati:

moški, bradlja: 1. Grilec 9.75, 2. Longyka 9.65, 3. Kujundžič 9.25; drog: 1. Grilec 9.80, 2. Kujundžič 9.65, 3. Longyka

9.60; konj: 1. Grilec 9.70, 2. Boltžar 9.05, 3. Kujundžič 9.00; krogi: 1. Grilec 9.75, 2. Jelić Ivo 9.75, 3. Boltžar 9.55; preskok: 1. Stefanović 9.80, 2. Jelić Ivo 9.75, 3. Grilec 9.70; prosta: 1. Longyka 9.65, 2. Kujundžič 9.52, 3. Zmajčič 9.30; skupna ocena: 1. Grilec 57.625, 2.

Vida Gerbec, Grilec Konrad, Kujundžič Josip in Longyka Miro

Kujundžič 54.675, 3. Longyka 53.9125, 4. Boltžar 51.500, 5. Jelić Drago 50.7325, 6. Jelić Ivo 50.0375, 7. Lesjak 45.020, 8. Stefanović 43.837, 9. Katančič 41.1125, 10. Janež 40.675;

ženske, preskok: 1. Pavlič 23.00, 2. Vojsk 22.50, 3. Rožman 22.10; gred: 1. Žutić 23.23, 2. Gerbec 22.63, 3. Lešek 22.55; krogi: 1. Gerbec 24.00, 2. Žutić 23.30, 3. Černe 21.70; dvovišinska bradlja: 1.—2. Gerbec in Žutić 14.60, 3.—4. Černe, Djalpalović 14.20; prosta vaja: 1. Gerbec 14.30, 2.—3. Žutić, Djalpalović 14.20, 4. Moor 14.10; skupna ocena: 1. Gerbec 96.63 (od 105 dosegljivih), 2. Žutić 95.43, 3. Pavlič 90.60, 4. Moor 89.16, 5. Djalpalović 85.90, 6. Železnik 85.60, 7. Vojsk 84.56, 8. Rožman 84.50, 9. Teršek 83.66, 10. Glivar 80.56, 11. Kostanarevič 78.50, 12. Golub 77.30, 13. Lešek 77.00, 14. Černe 76.63.

Po končanih tekmah, katerim je prisostvoval tudi predsednik Odbora za vaje

Prvi letošnji lahkoatletski in kolesarski kros v Zagrebu

Zagreb, 21. marca. V Maksimiru je bil danes prirejen prvi kros kolesarjev, sodelovali pa so tudi lahkoatletci. Nastopilo je okrog 500 kolesarjev, med katerimi je bilo tudi lepo število žensk. To je bila prva množična kolesarska prireditev te vrste v Zagrebu, ki pa je tako v pogledu organizacije kakor v pogledu doseženih rezultatov dobro uspela. V skupini članov je zmagal Josip Šolman (Zagreb), v skupini mladincev pa Milivoj Bat (Lokomotiva).

Lahkoatletci so tekli na progi 5200 metrov. Zmagal je Gjurić (Zagreb) v

Prvi letošnji spomladanski kros v Mariboru

Maribor, 21. marca. FD Železničar je danes priredil ob lepem vremenu prvi spomladanski kros. Zaradi številnih prireditev v Mariboru je bilo število nastopajočih precej majhno. Prvi kros je bil v glavnem namenjen že treniranim lahkoatletom, ki so dokazali, da so se za to tekmovanje dobro pripravili. Člani so tekmovali na 3500 m, članice na 800 m, mladinci na 1000 m, mladinke pa na 600 m. Rezultati so bili naslednji:

člani: 1. Pirnat (Železničar) 11:28,6, 2. Muraus (Ž) 12:12,0, 3. Eferl (Ž) 12:39,0;

članice: 1. Umek (Ž) 2:47,0, 2. Ribarič (Ž) 2:56,0, 3. Rožič (Ž) 2:58,0; mladinci: 1. Šofer (Polet) 3:20,3, 2. Muraus J. (Ž) 3:20,6;

mladinke: 1. Muraus M. (Ž) 1:48,0, 2. Horvat (P) 1:48,2.

Zanimiva borba je bila med mladinkami, kjer je Murausova v zadnjih metrih zmagala z ostrim finishem.

V okviru spomladanskega kroza je bil izveden še tek na 60 m za fizikturni znak. Lep uspeh je dosegla Maj-

na orodju LO FISAJ-a dr. Pustišek Ivko, je bila določena naša olimpijska reprezentanca, ki bo odpotovala v začetku prihodnjega meseca na skupni trening v Hercegnovi. Med moškimi se bodo udeležili olimpijskega treninga tle: Grilec, Kujundžič, Longyka, Boltžar, Jelić Dra-

go, Jelić Ivo, Lesjak, Stefanović, Katančič, Janež, poleg teh pa še Vadnov in Šubelj, ki nista nastopila na izbirnih tekmah. Od žensk pa bodo v reprezentanci: Gerbčeva, Žutičeva, Pavličeva, Moorova, Djalpalovičeva, Železnikova, Vojskova, Rožmanova, Terškova, Glivarjeva, Kostanarevičeva, Golubova, Leškova, Černetova, razen teh pa še Basletičeva, Mijatovičeva in Djordjevičeva, ki niso nastopile na izbirnih tekmah.

Izbirne tekme so bile bolj internega značaja, vendar jim je prisostvovalo okoli 100 gledalcev. Med moškimi je nastopilo 15 tekmovalcev, vendar zadnji štiri je še niso bili kos težkemu olimpijskemu programu. Med ženskami je nastopilo 22 tekmovalk, od tega 11 Slovenk, 4 Hrvatice in 7 Srbkinj. Zelo razveseljivo je dejstvo, da se je na prvih 10 mest plasiralo kar 8 Slovenk, na olimpijskem treningu pa bo udeleženo 12 Slovenk in 6 Slovencev. Prešeren Igor

času 16.43 ter je prispel okrog 60 m pred ostalimi tekmovalci. Drugi je bil Pribić (Mladost) v času 16.58, tretji pa Krajcar (Zagreb) v času 17.07. V teku so sodelovali tudi prvaki garnizij JA iz LR Hrvatske in Slovenije. Najboljši je bil borec Milan Kala (Zagreb), ki se je plasiral na 6. mesto. Članice so tekmovali na progi 2000 m. Zmagala je Novosel (Mladost) v času 6.23. Druga je bila Merhar (Mladost) v času 6.31, tretja pa Čupac (Zagreb) v času 6.32. Mladinci so tekli na progi 2600 m. Prvi je bil Petrović (Zagreb) v času: 8.39.

da Murausova, ki je pretekla progo v 7,9 sekundah, kar je za začetek sezone zelo dober rezultat.

Turnir medicinske fakultete v namiznem tenisu

Ljubljana, 21. marca. Danes je priredil Fizikturni aktiv Medicinske fakultete turnir v namiznem tenisu. Na turnirju je nastopilo razen šibkejših igralcev, ki so prvič tekmovali, tudi nekaj naših najboljših igralcev. Med njimi so se posebno izkazali: Kališnik, Berod in znana tekmovalca Strojnik Aleš in Korenčan Alfred, ki so se plasirali v polfinalu. V finalu sta se borila Strojnik in Korenčan za prvo mesto. Strojnik (I. letnik) je diktiral ostro igro, ki jo je Korenčan (V. letnik) paraliziral z mirno obrambo. Z rezultatom 21:16, 17:21, 21:19 je Korenčan osvojil prvo mesto.

Med ženskami smo opazili pomanjkanje rutine, vendar so bile borbe še na zadovoljivi višini. Prvo mesto je osvojila Sušnik Sonja (III. letnik) z zmago nad Planer Vido (III. letnik) z rezultatom 21:16, 21:19.

V igri parov sta zmagala Korenčan in Dimitrij nad parom Strojnik-Brod z rezultatom 21:11, 14:21, 21:18.

Razpored tekem I. in II. skupine slovenskega prvenstva v nogometu

(Pričetek 28. marca.)

I. skupina

1.

Rudar — Krim
Polet — Kladivar
Železničar Lj. — Nafta
Garnizon — Železnič. Ml.

2.

Garnizon — Rudar
Železničar Mr. — Nafta
Železničar Lj. — Polet
Krim — Kladivar

3.

Kladivar — Rudar
Železničar Lj. — Krim
Polet — Železničar, Mrb.
Nafta — Garnizon

4.

Nafta — Rudar
Garnizon — Polet
Železničar Mrb. — Krim
Železničar Lj. — Kladivar

5.

Rudar — Železničar Lj.
Kladivar — Železničar Mrb.
Krim — Garnizon
Polet — Nafta

6.

Polet — Rudar
Nafta — Krim
Garnizon — Kladivar
Železničar Mr. — Železničar Lj.

7.

Rudar — Železničar Mrb.
Železničar Lj. — Garnizon
Kladivar — Nafta
Krim — Polet

II. skupina

1.

Skofja Loka — Udarnik
Elan — Litija
Gorica — Gregorčič
Postojna — M. Sobota

2.

Postojna — Skofja Loka
M. Sobota — Gorica
Gregorčič — Elan
Litija — Udarnik

3.

Skofja Loka — Litija
Udarnik — Gregorčič
Elan — M. Sobota
Gorica — Postojna

4.

Gorica — Skofja Loka
Postojna — Elan
M. Sobota — Udarnik
Gregorčič — Litija

5.

Skofja Loka — Gregorčič
Litija — M. Sobota
Udarnik — Postojna
Elan — Gorica

6.

Elan — Skofja Loka
Udarnik — Gorica
Litija — Postojna
M. Sobota — Gregorčič

7.

M. Sobota — Skofja Loka
Postojna — Gregorčič
Gorica — Litija
Elan — Udarnik

Na tak način ne bo napredka

Odbor za splošno telesno vzgojo pri FZS in poslal vsem okrajnim fizikturnim odborom okrožnico, da sporoče do 14. t. m. svoje odbore za splošno telesno vzgojo. Kljub temu, da je bilo za odgovor dovolj časa, ni poslala odgovora na okrožnico niti polovica okrajev, kar je znak, da ne pojmujemo važnosti evidence in statistike, ki je nujna za planski način dela v fizikturni.

Med prvimi je poslal odgovor okraj Mozirje, nato pa Jesenice, Ptuj, Trbovlje, Kranj, Celje, Ljubljana, Krško, Tolmin, Gorica, Maribor, Ljutomer in Novo mesto.

Odgovora pa niso poslali naslednji okraji: Ljubljana-okolica, Kamnik, Grosuplje, Trebnje, Kočevje, Črnomelj, Ormož, Dolnja Lendava, Dravograd, Postojna, Ajdovščina, Ilirska Bistrica, Sežana in Idrija.

Fizkultura na II. drž. gimnaziji v Celju

Tekmujemo in premagujemo teža-ve! To je jedro tiste sile, ki vodi danes mladino v borbo z naravo, kateri je treba iztrgati iz njenih prsi zadržanost, ki naj jih uživa svobodno človeštvo. Zavedajoč se tega, delamo dijaki II. državne gimnazije v Celju z vsemi močmi pri izvedbi petletke.

Poleg tega, da si razširjamo duševno obzorje, smo marljivi tudi v fizikulturi. Vsako jutro četrte ure pred poukom izvajamo tako zvano »zarjatk«. Poleg redne telovadbe v šoli obiskujemo tudi fizikultorne vaje pri SFD Kladivarju. Velik razmah dosega na naši gimnaziji tudi šah. Vsak razred ima svoje razredne turnirje, pred kratkim pa je bil odigran med našo in I. državno gimnazijo v Celju šahovski zavej na 32 deskah. Zmagal je naš zavod z 20:12 točkami. V planinstvu nameravamo izvesti vsak mesec po dva izleta v bližnje okolice. Predvidene pa so tudi daljše ekskurzije.

Na zavodu je vsega skupaj 137 tekmovalcev za fizikultorni znak, od katerih je vsakdo položil po štiri norme. 1. maja bo na fizikulturnem stadionu množični fizikultorni nastop, katerega se bomo tudi udeležili. Na šolskem vrtu si gradimo s prostovoljnimi delom igrišča za odbojko, tenis in košarko. Delamo vneto, ker vemo, da se bodo z udeleževanjem v fizikulturi naša telesa lažje razvijala in bomo tako lažje doprinesli svoj delež k izgraditvi države.

Videtic Rudi

Pionirske smučarske tekme v Celju

V soboto, dne 6. marca 1948 so bile v Celju mednarodne pionirske tekme v smučarskih tehnikah. Celjani so začudeni gledali pohod naših pionirjev po mestu opremljenih s smučmi, štartirni štivilkami, na čelu s pionirskimi zastavami, ko je vendar že povsod dihala pomlad. Veselo razpoloženi in s pesmijo je preko 120 pionirjev korakalo na smučišča za Jožefovim hribom, kjer so se prvič srečali med seboj za naslov pionirskih smučarskih prvakov Celja. Na tekmovalju, ki je bilo v teku na 1 in 2 km, je sodelovalo vseh 6 pionirskih odredov. Vsak odred je lahko postavil le po 10 tekmovalcev v vsaki disciplini, prvih 5 plasiranih pa je tvorilo tekmovalno ekipo.

Rezultati:

Pionirji: roj. 1936—38 proga 1 km: 1. Lerner Ernest, 8.27 (Anice Černejeve odred); 2. Novak Janez, 8.30 (Anice Černejeve odred); 3. Jan Jurij, 8.50 (Šlandrov odred).

Ekipe: 1. Anice Černejeve odred, 45.54, 2. Šlandrov odred, 45.45, 3. Prešernov odred, 45.57.

Pionirji: roj. 1934—35 — proga 2 km: 1. Volovšek Jože, 14.35, Anice Černejeve odred; 2. Janežič Ladislav, 15.8, Kajuhov odred; 3. Veber Martin, 15.20, Stanetov odred.

Ekipe: 1. Stanetov odred, 78.20, 2. Kajuhov odred, 79.03, 3. Anice Černejeve odred, 80.58.

Pionirke: — proga 1 km: 1. Verberber Sonja, 10.42, Anice Černejeve odred; 2. Zadravec Sonja, 11.03, Stanetov odred.

Pionirke: — proga 2 km: 1. Ambroz Milena, 17.30, Anice Černejeve odred; 2. Hanuš Hermina, 17.33, Anice Černejeve odred; 3. Lešek Ana, 18.15, Anice Černejeve odred.

Ekipa: Odred Anica Černe. 96.24.

Tekmovanje je pokazalo, da je smučarski tek tudi v Celju priljubljena panoga in da je v vrstah naših najmlajših precej nadarjenih tekačev. Organizacija tekmovanja v izvedbi OFO Celje in okolica je bila odlična, za kar se je zahvaliti tudi našemu učitelstvu.

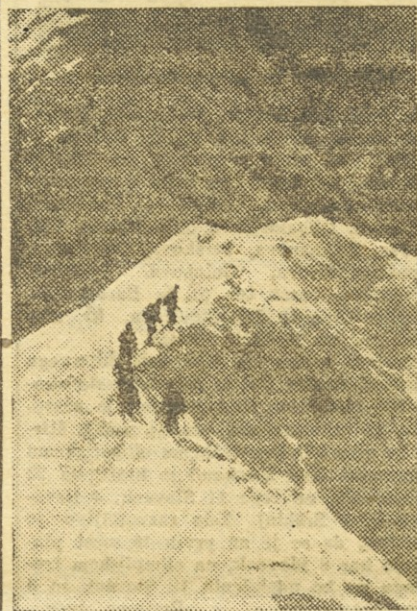
Vsi zmagovalci, II. in III. plasirani posamezniki in ekipe odredov so v soboto, 13. t. m. ob 14. uri prejeli v domu OF diplome in spominska darila, ki sta jih podarila LMS Celje in OFO Celje in okolica.

Dogodki po Sloveniji

Dobili smo nove alpiniste

V malem industrijskem mestu Kamniku, tik pod gorami, ki se prav v tem času kopljejo v belini snega in v bogastvu pomladanskega sonca, je fizikulturno življenje pravilno usmerjeno.

Poleg drugih panog naše fizikulture so tudi gorniki: iniciativno na delu. V cilju, da se še pospeši ta razvoj, da bodo mladi alpinisti uspešno zmagovali; temne p.evese kopnih sten

in snežne opasti, je alpinistični odsek Kamnika ob pomoči matičnega društva organiziral in pripravil vse potrebno za uspešno izvedbo zimsko alpinskega tečaja.

Tečaj je moral v teku enega tedna izvršiti velike naloge, ki naj v največji meri koristijo kolektivnemu planinstvu, ki mora v alpinizmu in gorski reševalni službi doseči velike cilje.

V tečaj so bili pritegnjeni mladi ljudje, ki utegnejo odlično nadomestiti kader starejših alpinistov iz Kamnika. Tečajniki so se rekrutirali iz delavskih vrst, saj so bili zastopani skoro vsi poklici. Med tečajniki smo imeli priliko gledati navdušene in borbene mlade alpiniste mehanike, čevljarje, mizarje, trgovske pomočnike, usnarje, ključavničarje in dijakke, ki so garanti, da bo v Kamniku v najkrajšem času vzrasel nov kader dobrih alpinistov.

Vse to delavno ljudstvo pač zasluži pri svojem delu za petletni plan v katerega vlaga vse svoje strokovno znanje in dobro voljo, da se sprosti

Zaradi pijančevanja v telovadnici v Vevčah ne morejo telovaditi

V soboto 6. marca je fizikulturno društvo Rdeča zvezda v Polju priredilo svojo prvo fizikulturno akademijo v temi letu, na kateri je bil spored zelo dobro izbran in pripravljen.

Akademijo je otvoril predsednik FD Rdeče zvezde, ki je v svojem po zdravnem govoru poudaril značaj fizikulture za široke množice, posebno za delavce v tovarni. Po predsednikovem govoru so člani Rdeče zvezde in učenci industrijske šole izvedli svoj program, ki so ga gledalci z veliko pažnjo zasledovali in viharno pozdravljali vsako uspešno točko fizikulturnikov. Najboljša točka je bila izvajana na bradlji, na kateri je 6 fizikulturnikov izvajalo zelo naporene, toda dobro oblikovane vaje. Druga zelo uspešna točka je bila simbolična vaja »Nabrusimo kose«, ki jo je izvajala telovadna trojka FD Rdeče zvezde. Učenci industrijske šole so prav tako uspe-

in da si poišče prijetnega in krepilnega razvedrila v kraljestvu gora, ki jim večja delovni polet, da po turi uspešno primejo za udarniško delo, katerega smo danes vsi dolžni dati domovini.

Tehnično vodstvo tečaja je bilo poverjeno preizkušenemu alpinistemu vzgojitelju tov. Župančiču, za pomočnika pa mu je bil dodeljen kamniški rojak plezalec Pavel Kemperle. Oba sta z veliko mero dobre volje storila vse, da si tečajniki pridobijo čim več teoretičnega in praktičnega znanja. Vsemu tečaju kakor tudi vsakemu posamezniku sta skušala prikazati planinsko in alpinistično udejstvovanje za koristno in potrebno, navdušila in seznanila sta mlade alpiniste z vsemi krasotami in bogastvom gora, prav tako pa tudi z nevarnostmi gora, katere se moramo naučiti zmagovati in premagovati s pogumom, vajo in vztrajnim vezbanjem. Tečajniki so v tečaju dobili najboljše napotke, ki odpirajo vsakomur največje perspektive za nadaljnji pozitivni razvoj, ki mora služiti množičnemu planinstvu in vrhunskemu alpinizmu v službi naroda in domovine.

V uspešnih zimskih pristopih na Planjavo in Brano ter na odličnih vezbaljših na severo-zapadnem grebenu Planjave, v ledeni Jugovi poči in strmem Sandi Visjakovem žlebu so si vsi tečajniki z veliko mero poslušnosti in z vzorno disciplino pridobili toliko znanja, da so z lahkoto premostili začetne težave, ki jim odpirajo pot do nadaljnjega samostojnega napredka. Vs. tečajniki, 10 po številu so dobili osnovne pojme o razvoju domačega in tujega alpinizma, prav tako jim je bila pokazana razvojna pot tehničnega plezanja in so bili seznanjeni z vsemi modernimi pripomočki plezalne tehnike in uspešnega reševanja v gorah.

V teh prihajajočih kadrih mladih alpinistov Kamnika vidimo gibalno silo vsega planinskega izživljanja, pozitivni rezultati zamorejo v najkrajšem času zabeležiti viden napredek tako v množičnosti in vrhunosti. Prepričani pa smo, da bo iz teh mladih alpinistov v najkrajšem času izšel kader požrtvovalnih reševalcev, ki bodo uspeli v največji meri zmanjšati in preprečiti številne planinske nesreče, ki so do sedaj kvarno vplivale in hromile naš zdrav polet v gorništvu. Ti alpinisti in gorski reševalci bodo skušali služiti skupnosti s tem, da bodo naredili mnogim ljubiteljem gora bivanje v gorah prijetno in varno.

Žuro.

Vučenič Duško

Zasavsko smučarsko prvenstvo

V nedeljo 29. februarja je bilo na Dobovcu pod Kumom smučarsko prvenstvo okraja Trbovlje, ki je imelo tudi značaj zasavskega prvenstva. Na lepih smučarskih terenih Dobovske planote so bile speljane proge za teke na 15, 8, 4 in 1 km, dalje progi za smuk in slalom, manjkala pa tudi ni skakalnica, ki dovoljuje skoke do 15 m. Na tekmovalju so bili doseženi naslednji rezultati:

TEK NA 15 km: 1. Drnovsek Oto (Proleter) 1 ura 14:07, 2. Gregl Mirko (Proleter) 1 ura 19:20, 3. Jazbinsšek Rudolf (Hrastnik) 1 ura 22:00.

TEK NA 8 km: 1. Porte Jože (Proleter) 45:50, 2. Velkoverh Jože (Rudar) 48:12, 3. Zibret Franc (Hrastnik) 48:35.

TEK NA 4 km: 1. Grabnar Anton 24:35, 2. Zupan Franc 25:12, 3. Ritar Evgen 25:50 (vsi FD Proleter).

TEK NA 1 km: FIONIRJI: 1. Sparlek Janez (Proleter) 6:22, 2. in 3. Videnski Ivan (Hrastnik) in Potisek Miloš (Proleter) 6:37.

SMUK (dolžina proge 1000 m, visinska razlika 200 m): 1. Janežič Jože (Rudar) 2:32, 2. Majdič Cveto (Rudar) 2:55, 3. Keiner Ferdo (Hrastnik) 2:57.

SLALOM (dolžina proge 200 m, visinska razlika 80 m): 1. Majdič Cveto (Rudar) 1:07, 2. Janežič Jože (Rudar) 1:12, 3. Pokorn Alojz (Proleter) 1:16.

Vrstni red za ALPSKO KOMBINACIJO je sledeč: 1. Janežič Jože, 2. Majdič Cveto, 3. Kuhar Milan.

SMUKSI SKOKI: 1. Pokorn Alojz (Proleter) s skokoma 14 in 14.5 m — 71,6 točk, 2. Kastelic Silvo (Proleter) s skokoma 14 in 13,5 m — 69,5 točk, 3. Pevec Cveto (Rudar) s skokoma 13 in 12 m — 65 točk.

Pri pregledu terenov na Dobovski planoti smo ugotovili, da nikjer v Zasavju ni boljših smučišč kakor ravno tukaj. Na njih se zadovoljijo tako začetnik kakor tudi najbolj razvijen vrhunski tekmovalci. Planota leži na severnih pobočjih kumskih planin in ima najlepši in najkrajši dostop iz Trbovelj in Hrastnika. Z zgraditvijo primerne planinske smučarske postojanke bi dobili dobre smučske terene s stalnim snegom za vse vrste smučarskih tekačev. Sindikalne podružnice bi morale prevzeti gradnjo te postojanke, ki bi našemu delavstvu služila kot dom oddiha po težki borbi za izpolnitev petletnega plana.

Okrajno prvenstvo Kamnika v smučarskih tehnikah

V upanju, da bo v nedeljo, 7. marca 1948 po naši doljni še sneg, je okrajni fizikulturni odbor Kamnik in FD Ihan organiziral okrajno prvenstvo v smučarskih tehnikah v Ihanu. Sneg je ostal in privabil v Ihan zadovoljivo število tekmovalcev vseh oddelkov. Vsak tekmovalci je napenjal vse sile in pokazal vso tehnično stran znanja, da bi na tej prvi okrajni prireditvi v smučarskih tehnikah dosegel čim boljši uspeh.

Opazilo pa se je predvsem, da društva posvečajo vse premoalo pažnje članicam in mladinkam. Tudi one so ljubiteljice športa, a treba jim je dati predvsem tekmovalnega poleta. Zato se polaga pred vsa FD in FA, da na vsa tekmovalja, pa najsi bodo že kakršna koli, pošljejo čim večje število tekmovalcev.

Rezultati tekmovanja:

Člani 8 km (21 tekmovalcev): 1. Rak Franc, FD Ihan, 34:48; 2. Zajc Andrej, FD Ihan, 37:17; 3. Janežič Božo, FD Kamnik, 37:37.

Najboljši čas dneva izven konkurence je dosegel Jerman Jože, Ihan in sicer 31:27.

Mladinci 4 km (27 tekmovalcev): 1. Goropečnik Srečko, FD Ihan, 21:30; 2. Lekan Jože, FD Ihan, 22:02; 3. Goropečnik Drago, FD Ihan, 22:10.

Najboljši čas dneva izven konkurence je dosegel Kuhar Jože, FD Dol, in sicer 17:36.

Pionirji 2 km (24 tekmovalcev): 1. Žanar Pavle, FD Domžale, 7:15; 2. Kosec Miha, FD Mengeš, 8:05; 3. Rostan Ivo, SFD Kamnik, 8:10.

Najboljši čas dneva izven konkurence je dosegel Kuhar Milo, FD Dol, in sicer 6:16.

Mladinke: 2 km (2 tekmovalki): 1. Perko Asta, FD Domžale, 8:40; 2. Pirš Ana, FD Domžale, 11:10.

Na tekmovalju so poslala razen FD Komenda vsa društva svoje tekmovalce. Plod splošne telesne vzgoje se vidi zlasti pri tekmovalcih FD Ihana; oni redno posejajo ure splošne telesne vzgoje, kar se priporoča vsem ostalim tekmovalcem, zlasti pa društvom, da jih na to navajajo.

Šport v Gruzinski SSR je močno razvit

Da bi v okviru kratkega pregleda bralec mogel dobiti relativno predstavilo o športnem življenju sovjetske Gruzije, moramo navesti skoro vse športne discipline. To so: nogomet, lahka atletika, vaje na orodju, plavanje, boks, narodne konjske dirke, alpinizem, »sleoc« (gruzinski rugby) in tenis. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da sovjetska vlada ne šteti z denarnimi podporami za razvoj fizikulture. Leta 1947. je bilo predvidenih za Gruzinsko SSR 4.915.000 rubljev.

V čem je pestrost in zanimivost športnega življenja Gruzije?

Decembra preteklega leta je bilo na največjem stadionu v Gruziji, v Tbilisiju, nogometno tekmovanje za pokal republike. Tekma med Dinamom (Kutaisi) in Spartakom (Tbilisi) je bila ostra in se je končala z zmago Dinama. To je bila zadnja nogometna tekma leta 1947 v ZSSR. Nogometna sezona 1948 se bo verjetno pričela meseca aprila, na gruzinskih stadionih pa nogometna moštva že vneto trenirajo in se pripravljajo na nove uspehe. Moštvo tbiliskega Dinama je eno najboljših sovjetskih moštev. Leta 1947. je osvojilo tretje mesto v prvenstvu ZSSR.

Druga popularna športna disciplina v Gruziji je košarka. Gojijo jo kot splošno ljudsko igro. V letih 1944 in 1946 so bili gruzinski košarkaši dvakrat prvaki ZSSR v košarki, preteklo leto pa se je nekaj gruzinskih košarkašev borilo v reprezentanci ZSSR za naslov evropskega prvaka.

V Gruziji je prav tako popularna lahka in težka atletika. Med skoraj 200.000 fizikulturniki, od katerih je 33 zaslužnih mojstrov športa in 105 mojstrov športa ZSSR, sta dve tretjini lahko in težačev, tekačev, skakalcev, telovadcev, metalcev itd. V vsakem mestu Gruzije lahko vidimo veliko lahkoatletov, med njimi tudi odlične mojstre. Med njimi je prvak sveta v metu diska med ženskami, zaslužni mojster športa Nina Dumbdaze. Na tekališču trenira znana tekmovalka v teku čez ovire Jelena Gokiceli. Tam zopet vidimo enega najboljših sovjetskih sprinterjev Lovana Sanadze. Odlične uspehe so dosegli gruzinski težačev, mojstri države v rokoborbi, Konstantin Koberidze, ki je prvak v grško-rimskem stilu, Mačkaljan, Pimakuridze, Bobohidze in Iluridze, ki so prvaki ZSSR v prostem ameriškem stilu.

Zelo je razširjena med gruzinskim

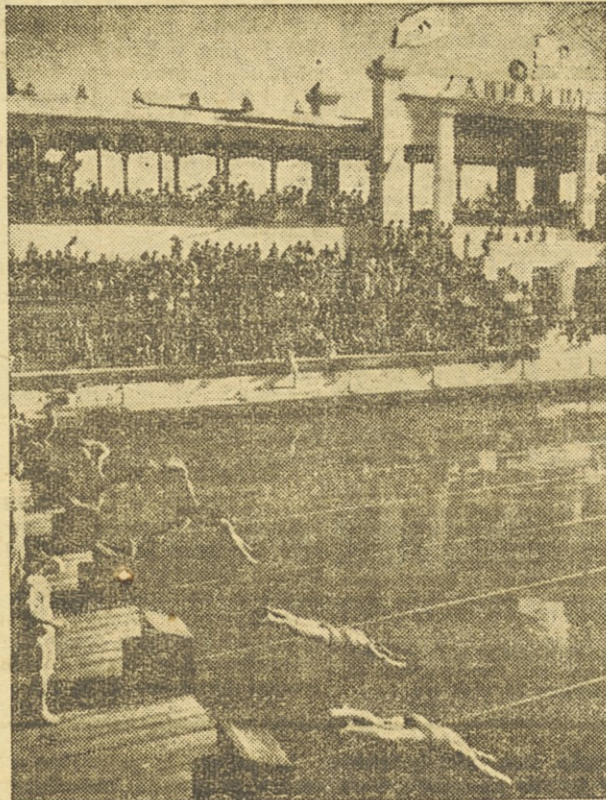
ljudstvom rokoborba. Veliko konkurentov tekmuje vsako leto za naslov absolutnega prvaka republike v tej disciplini. Toda nihče ne more premagati Kahetince Bakuradza, ki brani ta naslov že vrsto let.

Telovadci gruzinske republike so se že večkrat borili za častne pokale in naslove najboljših sovjetskih telovadcev. Prvak Gruzije v telovadbi Takaisvili je osvojil drugo mesto v Sovjetski zvezi, prvakinja Gruzije Zaalisvili pa tretje mesto med ženskami.

Med najmočnejšimi sovjetskimi bo-

ksarji zavzemata gruzinska mojstra Hanukasvili in Aristatov častno mesto. Proslavila sta se z zmagami v lanskoletnem nastopu proti Finski in z zmagami nad različnimi drugimi evropskimi mojstri.

Na tekmovanju težačev v Parizu in Helsinkiju sta odnesla odlične zmage predstavnik Gruzije Svetilko in Kasjanik. Zadnji je premagal evropskega prvaka v dviganju uteži Andersena in je pred nedavnim tekmovanjem v Tbilisiju dosegel izvanredni rezultat v troboju — 330 kg.

Plavalni stadion Dinama v Taškentu

Drobne zanimivosti

NA MATRI je bilo prvenstvo Madžarske v alpski kombinaciji. V moških disciplinah je zmagal Mazany pred Novakom, med ženskami pa je zasedla prvo mesto Igoli pred Sanderedijevo. Juniorski državni prvak v alpski kombinaciji je postal Mate.

MEDNARODNI nogometni dvoboj med Nizozemsko in Belgijo se je končal brez gola.

BELGIJSKI teniški igralec Washer je v Kiru premagal Francoza Jaurnuho v 6:4, 4:6, 6:1, 6:4.

V **DOBI** olimpijskih iger v Londonu bo prišla v Čehoslovaško druga reprezentanca švedskih atletov, ki ne bodo sodelovali na olimpijskih igrah. Nastopili bodo v Pragi, Brnu, Bratislavi, Zlinu in Viikovicah.

EVROPSKI prvak v srednji kategoriji, Francoz Marcel Cerdan je v dvoboju z Italijanom Mancom zmagal v drugi rundi s knock-outom.

V **PARIZU** sta se sestali reprezentanci košarke Francije in Madžarske. Zmagala je reprezentanca Francije z rezultatom 52:43.

NA lahkoatletskem tekmovanju v ZDA v pokriti dvorani je zmagal v skoku v višino črncet Abriton, ki je preskočil 2.03 m.

FRANCOSKI teniški šport bo izgubil še enega svojih najboljših predstavnikov. Po prestopu Yvona Petraja v profesionalne, bo te dni podpisal slično pogodbo Pierre Pelizza.

V **BRATISLAVI** so gostovali madžarski plavalci. Najboljše rezultate so dosegli prsni plavalci, med katerimi je na 200 m zmagal Čeh Skovajsa z rezultatom 2:49,6 drugi pa je bil Madžar Satori (Madžarska) 2:51,7.

AMERISKI metalec krogla črncet Fonvile, ki je nedavno postal odličen rezultat 17,35, kar je le 5 cm manj od svetovnega rekorda, je star šele 19 let in ima poleg odličnega rezultata v metu krogle tudi ostale lahkoatletске rezultate v skokih neverjetno dobre: skok v daljino 7,51, skok v višino 1,58, tek na 100 m pa 10,5.

AVSTRALSKI plavalci so dosegli na zadnjem prvenstvu nekaj odličnih rezultatov. Med moškimi je najboljši prsni plavec Davis, ki je 200 m preplaval v času 2:46,8.

NA POVRATKU v Prago je češkoslovaško nogometno moštvo »Sparta« odigralo prijateljsko tekmo v Bukarešti z vodilnim društvom »Ciokanuk«. Tekma se je končala neodločeno z rezultatom 1:1.

TENISKI klub Country iz Monte Carla bo organiziral mednarodni teniški turnir. Na ta turnir bodo povabili tudi najboljša čehoslovaška Drobnyja in Černika.

5. APRILA bo boksarski dvoboj za naslov svetovnega prvaka v srednji kategoriji med sedanjim prvakom Rocky Grazianom in pretendentom za ta naslov George Hornenom.

MEDNARODNA federacija v hokeju je zaključila, da bo svetovno

Petra in patriotizem

med desetorico najboljših Evropejcev in jih Petrajeve akcije na teniški borzi niso več privlačevale.

Petra je zatem tožil na sodišču Michaelisa in klub Racing za povrnitev izgubljenega zasluga 20.000 dolarjev, katere so mu Američani prošlo leto ponudili.

Sodni proces je zbudil v športnih krogih Pariza splošno zanimanje in se je končal z neuspehom Petre. Četudi bi bila njegova tožba osnovana, bi moral proces vsakor izgubiti, ker so zvezde Michaelisa in ostalih športnih podjetnikov, ki razpolagajo z milijoni, premočno orožje proti teniskemu igralcu s še tako dobro kariero.

Končno je Petra vendarle prešel med profesionalne. Zadovoljil se je z mnogo manjšo vsoto, med tisti-

mi, s katerimi je podpisal pogodbo pa je bil tudi Michaelis!

Kmalu zatem je prestopil med profesionalne tudi drugi najboljši francoski igralec Pierre Pelizza in še bolj oslabil moč francoskega teniškega športa. Tako je tenis v Franciji v veliki krizi in sta njegova najboljša predstavnika petdesetletna Cochet in Borotra, ki sta bila reprezentanta že pred 20 leti.

Stanje francoskega tenisa nam najbolje ilustrira, kako se vzgaja mladina v športnem svetu kapitalističnih držav in kaj so ideali športnikov v teh državah. 20.000 dolarjev ali 250.000 frankov v zelo majhni vrednosti francoske valute, za katere se je Petra prodal — to je pravo merilo »patriotizma« najboljših francoskih igralcev tenisa.

V teniskem športu kapitalističnih držav se je utrnila tradicija, da preide najboljši igralec, potem ko zmagal na največjih mednarodnih turnirjih, med profesionalne. Tako je prestopil na primer Kramer, ki sedaj potuje z Riggsom po ameriških mestih in je odigral z njim že preko 30 tekem.

Ameriški tisk piše s hrupno reklamo o »ogromnih honorarjih«, katere prejemajo teniške »zvezde« in to je zmotilo znanega francoskega teniškega igralca Yvona Petra, da je postal junak škandaloznega dogodka.

Petra je po svoji zmagi na wimbledonskem turnirju leta 1946. dobil ponudbo, da preide za 23.000 dolarjev med profesionalne. Petra te ponudbe ni sprejel, ker ni hotel »uničiti« moči francoskega amaterskega tenisa. Pred kratkim pa je postalo jasno, kaj ga je privedlo do te »patriotske« geste.

Petra je priznal, da je odbil ameriško ponudbo zato, ker mu je pariški športni podjetnik Michaelis ponudil mnogo boljšo ponudbo. Obljubil mu je tako denar, ki bi mu omogočilo, da bi dobival dobro plačo in še vnaprej nastopal kot amater: Petra naj bi postal direktor teniških igrišč znanega pariškega kluba Racinga.

Medtem pa so se lastniki Racinga premislili in ponudbo odpovedali ter je tako najuspešnejši »amater« ostal na cedilu. Američane pa Petra ni več zanimal, ker preteklega leta ni bil uvrščen niti

Ob zaključku lista

Nogometna prvenstva evropskih držav

Českoslovaška
PRAGA, 21. marca. Včeraj je v Bratislavi premagala praška Sparta Bratislavo z 1:0. Bohemians je v Pragi premagal Jednoto Košice s 4:3 in tako časno prevzel vodstvo na lestvici. Ostali rezultati: Češke Budjevice: Viktoria Plzeň 4:3 Slezska Ostrava: Zilina 4:0. Tekma Slavija: Čechie Karlin je bila preložena.

Na lestvici vodi Bohemians s 17 točkami, sledijo Bratislava 16, Slavija in Sluzska Ostrava 15. Saprta 14 točk t. t. d.

Poljska
VARŠAVA, 21. marca. Današnje II. kolo nogometnega prvenstva Poljske je dalo naslednje rezultate:

Krakowia: Polonia (Varšava) 5:2. Ruh.: LKS 7:3. Garbaronia: Legia 1:0. Warta: AKS 4:2. Rimer: Tarnowia 3:0. Polonia (Bitom): Gizew 2:1 in ZZK: Wisla 1:1.

Na lestvici vodi Krakowia in Ruh s 4 točkami pred Wislo 3 točke itd.

Madžarska
BUDIMPESTA, 21. marca. Glavna tekma VI. kola nogometnega pomladanskega dela prvenstva Madžarske je bila že včeraj. V njej je MTK premagal vodilni Csepel z 1:0. Današnji rezultati preostalih tekem so:

Ujpest: DVSC 4:1. MATEOSz: Szeged 1:1. Haladas: Elektromos 3:0. Szolnok: Salgotarian 1:0. Sz AC: EMTK 3:0. Ferencvaros: Vasas ETO 4:1.

Na lestvici vodi še nadalje Csepel s 37 točkami pred Ferencvarosom 34. Ujpestom 33 točk itd.

Francija
PARIZ, 21. marca. Današnje četrtfinale tekme za francoski nogometni pokal so se končale z naslednjimi rezultati:

Colmar: Bordeaux 1:0. Lille: Racing 3:3 (tudi v podaljku). Lens: Stade Francais 2:1 (!). Nancy: Sochaux 4:1.

Italija
MILAN, 21. marca. Presenečenje nedeljskega kola italijanske nogometne lige je bil poraz vodilnega Milana na gostovanju v Bologni z 0:1. Ostali rezultati:

Atalanta: SampDoria 2:0. Salernitana: Bari 1:0. Triestina: Juventus 1:0. Vicenza: Napoli 2:1. Livorno: Alessandria 1:0. Torino: Pro Patria 4:0. Genoa: Modena 2:0. Fiorentina: Luchese 2:0. Inter: Lazio 1:1.

Na vrhu lestvice sta sedaj Torino in Milano z 39 točkami, sledita pa Triestina in Juventus z 32 točkami.

Švica
BERN, 21. marca. Današnja nedelja je prinesla veliko presenečenje. Lanski prvak Biel je premagal favorizirano moštvo Locarno z 2:1. Ostali rezultati:

Basel: Belincona 5:1. Cantonal: Grashoppers 3:1. Lausanne: Chaux de Fonds 3:0. Servette: Grenchen 3:1. Lugano: Young Fellows 2:1. Zürich: Bern 3:1.

Na vrh lestvice se je povzpел Biel s 25 točkami, sledijo Belincona 24, Chaux de Fonds 22. Servette 20, itd.

Anglija
LONDON, 21. marca. Včeraj so bili v prvi angleški ligi doseženi naslednji rezultati:

Chelsea: Arsenal 2:0. Bolton: Blackburn 1:0. Burnley: Grimsby 4:1. Charlton Ath.: Huddersfield 0:0. Manchester U.: Wolverhampton 3:2. Middlesbrough: Derby County 1:1. Portsmouth: Manchester City 1:0. Preston: Aston Villa 3:0. Sheffield U.: Everton 2:1. Stoke City: Sunderland 3:1.

Na lestvici vodi Arsenal z 49 točkami pred Prestonom 42, Burnleyjem 41, Manchester Cityjem 39 točk itd.

Prvenstvo ZSSR v smučarskem teku

Moskva, 21. marca. V Sverdlovsku se je pričelo tekmovanje za prvenstvo posameznikov ZSSR v smučarskih tekih na dolge proge. Med ženskami je v teku na 5 km nepričakovano zmagala Tolmačeva s 23:17,0 pred lansko prvakinjo Plotnikovo 23:23,0. Med moškimi je osvojil prvenstvo na 18 km Demeško z 1:15:09.

Istočasno se je v Kirovu začelo tekmovanje za prvenstvo ZSSR v hitrostnem drsanju. Med ženskami je prvi dan zmagala svetovna prvakinja Isakova na 500 m z 52,2, na 3000 metrov pa v času 5:59,2. Na 500 m za moške so dosegli Uljanov, Beljaev in Bolšakov vsi čas 45,2, dočim je prvo mesto na 5000 m osvojil Piskunov 8:55,3.

Prvaki Švedske v smučarskih tekih

Stockholm, 21. marca. Pretekli teden je bilo v Kiruni tekmovanje za smučarsko prvenstvo Švedske. Na 17,5 km je zmagal Lundström s časom 59:59. Drugo mesto je zasedel G. Ericsson. Na 30 km je zopet zmagal Lundström 1:48:36 pred H. Ericssonom 1:49:03. Na 50 km je zmagal Karlsson 3:26:54 pred Herrdinom 3:28:51.

Dve zmagi košarkašev ČSR na Poljskem

Varšava, 21. marca. Včeraj je pred 3000 gledalci premagala reprezentanca ČSR Poljsko s 57:33 v košarki. Danes je v povratnem srečanju pod imenom mestnih reprezentanc premagala Praga Varšavo z rezultatom 70:24.

Mednarodni teniški turnir v Cannesu

Cannes, 21. marca. Na mednarodnem teniškem turnirju so bila danes finalna tekmovanja, v katerih so bili doseženi naslednji rezultati: Posamezniki: Asboth (Madžarska): Wood (ZDA) 6:3, 6:1, 6:0. Posameznice: Bossi (Italija): Doleschel (Avstrija) 10:8, 7:5.

Moški pari: Pally-Wood (ZDA): Asboth-Adam (Madžarska) 6:4, 4:6, 9:7. Ženski pari: Kermeczy (Madžarska)-Doleschel (Avstrija): Bossi-Bo-logna (Italija) 3:6, 6:3, 6:3.

Finska: Švedska 12:4 v boksu

Helsinki, 21. marca. Danes je bilo tu reprezentančno srečanje amaterskih moštev Švedske in Finske v boksu. Zmagala je nepričakovano finska reprezentanca z 12:4.

»VODNIK« zaradi tehničnih zaprek še ni izšel.

RAZPIS

tekmovanja v pomladanskem krosu za leto 1948.

Odbor za splošno telesno vzgojo pri FZS razpisuje tekmovanje v množičnem pomladanskem krosu za vsa fizikalna društva in aktivno.

1. Društva in aktivni priredijo tekmovanje v pomladanskem množičnem krosu v času od 1. do 24. aprila t. l.

2. Kros zmagovalcev se izvrši v času od 24. aprila do 1. maja t. l. na sedežu okrajnega fizikalnega odbora, oziroma MFO.

3. Tekmuje se v starostnih skupinah in na te-le razdalje:

Moški: mladinci od dovršenega 14. leta dalje do 18. leta 1000 m; člani od 19. leta dalje 2000 m; člani od 40. leta dalje 1000 m.

Ženske: mladinke od dovršenega 14. leta dalje do 18. leta 600 m; članice od 19. leta dalje 800 m.

4. Organizacijo tekmovanja izvedejo odbori za splošno telesno vzgojo s sodelovanjem lahkoatletskih odborov in sekcij.

5. Podrobna navodila slede in bodo priobčena v »Poletu« in dnevnem časopisu. Odbor za splošno telesno vzgojo pri FZS.

ČRTANICA

V spodnjih besedah črtaj po tri črke, ostali dve zaporedni črki v vsaki besedi pa t' bodo dale pomemben fizikalni dogodek zadnjih dni v Jugoslaviji

baron—polka—slana—skoki—zakup konec—fetiš—mrena—Ponca—kanal—zaboj—sledj—aduti.

ZLOGOVNICA

Iz zlogov: a—ce—del—e—fa—ger—ga—ha—i—je—ka—kar—ko—ko—ko—lan—lo—na—ne—ne—ni—nis—nov—pa—pad—na—ra—rar—ran—sa—sa—te—to—vo—va—za—zin—zo, sestavi naslednje besede: zmagovalka na smuč. prvenstvu Slovenije — drž. prvak v klasični kombinaciji — sovj. hitrostna drsalka — namiznoteniški reprezentant ČSR — slovensko smučarsko središče — športna igra — jugosl. nogometno moštvo — jugosl. plavalni reprezentant — jugosl. namiznoteniški reprezentant — sovjetski hitr. drsalec — češka umetna drsalka — zalet, vneema — skupina igralcev v nogometnem moštvo.

Ob pravilni rešitvi ti bodo začetnice dobljenih besed povedale ime svetovnega prvaka v smučarskih skokih.

Rezultati prvega dne so naslednji: Madžarič-Ketš 1:0, prof. Stupan-Krnlje 0:1, Kukovec-dr. Požar remi, Hočevar-Mišura 1:0 (!), Levačić-Inž. Marek remi, Pogačnik-Mlinar 0:1, dočim sta bili partiji prof. Muzlovčič-Omladič in Sušnik-Babič prekinjeni.

ŠAH

Svetovno prvenstvo

V prekinjenih partijah 5. kola sta zmagala Botvinnik nad Keresom, Reshevsky pa nad dr. Euwejem. Botvinnik je bil tako s točko naskoka v vodstvu, dr. Euwe pa je ostal brez točke.

V tretjem tednu turnirja je bilo odigrano še 6., 7. in 8. kolo. Med tem ko v prvih kolih skoraj ni bilo remijev, so v naslednjih kolih remiji prevladovali. Edino Keres je drugič porazil Smislova, partije dr. Euwe-Keres, Botvinnik-dr. Euwe, Reshevsky-Smislov in Keres-Reshevsky pa so se končale neodločeno. Botvinnik je prekinil v nekoliko ugodnejši poziciji s Smislovom. Ta partija bo končana šele danes, ker so bili petek, sobota in nedelja prosti dnevi. V teku tega tedna bosta potem odigrani še zadnji dve koli drugega kroga, nakar 27. ali 28. marca vsi udeleženci odpotujejo k nadaljevanju turnirja v Moskvo.

Stanje je trenutno: Botvinnik 4 (1), Keres 4, Reshevsky 3½, Smislov 2½ (1), dr. Euwe 1, Keres in Smislov pa sta igrala partijo več kot ostali, ker še nista imela svojega drugega prostega dneva.

Partije, ki smo jih doslej prejeli, kažejo, da trenutno najbolje igra Botvinnik in Keres. Botvinnikova zmaga nad dr. Euwejem in Keresova nad Smislovom sta doslej najboljši partiji turnirja. Reshevsky je bil za enkrat manj siguren v igri, ovira ga zlasti časovna stiska. Smislov bi bil

proti Botvinniku sicer morda lahko dosegel večje izgleda na zmago, toda proti dr. Euweju je bil verjetno izgubljen in je partijo dobil samo zaradi težke Euwejeve napake. Tu se je dogodil namreč za tako močan turnir nenavaden primer, da je dr. Euwe za napad napačno žrtvoval kar dva skakača. Smislov je oha skakača hladnokrvno pobral in partijo dobil. V zadnjih kolih si je dr. Euwe očitno opomogel, saj je obe partiji remiziral.

Haag, 21. marca. Prekinjena partija Botvinnik-Smislov iz VIII. kola se je včeraj končala remi v 90. potezi.

Stanje po tem kolu je naslednje: Botvinnik 4 in pol, Keres 4, Reshevsky 3 in pol, Smislov 3, dr. Euwe 1 točko.

Jutri je na sporedu IX. kolo, v katerem se bodo srečali Reshevsky in Botvinnik ter Smislov in dr. Euwe. Keres je prost.

Sabovski posvet v Ljubljani

Dne 14. t. m. je bil v Ljubljani posvet zastopnikov šahovskega odbora Slovenije ter okrajnih in okrajnih šahovskih odborov. Podana so bila poročila o delu in napredku, določen je bil koledar prireditvev v tekočem letu, poleg tega pa so bila proučena organizacijska vprašanja.

Sklenjeno je bilo, da prične že v aprilu izhajati slovenski šahovski časopis, za enkrat na 8 straneh. List bo izhajal dvakrat mesečno. Za povzdigo mladinskega šaha je bilo določeno, da se pri okrajnih in mestnih odborih ustanove mladinski odseki, preko katerih bo mladina sama lahko sodelovala pri organizaciji. Pospešeno bo formiranje okrajnih odborov na Primorskem in Dolenjskem.

Iz koledarja prireditvev posnemamo: V prihodnjih treh mesecih bodo izvedeni ženski turnirji v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju in na Jesenicah. Sledil jim bo turnir za žensko prvenstvo Slovenije. V aprilu in maju bodo odigrani po vsej Sloveniji turnirji igralcev četrte, nato pa tretje kategorije. V maju in juniju je na programu tekmovanje za moštveno prvenstvo Slovenije. Dne 6. ali 13. junija bo v Zagrebu druga množična tekma Slovenija-Hrvatska, in sicer na 300 deskah. Ključ za sestavo slovenskega moštva bo pripravljen do 1. maja. V juliju—avgustu bo v Rogaški Slatini mednarodni mojstrski turnir, v septembru pa verjetno v Ljubljani II. turnir za mladinsko prvenstvo FLRJ. V teku leta bo v Sloveniji izven Ljubljane za najagilnejše sekcije prirejenih 24 propagandnih simultank, 12 takih simultank pa za mladince.

Iz vseh poročil je bilo razvidno, da šahovsko življenje povsod v Sloveniji vedno bolj napreduje, tako v pogledu množičnosti, kakor tudi po kakovosti. Zlasti razveseljiv je napredek med mladino.

Amatersko šahovsko prvenstvo Slovenije

Celje, 21. marca. Tu se je danes začelo III. povojno amatersko šahovsko prvenstvo Slovenije. Udeleženci so dobili naslednje številke:

1. Madžarič Koloman (Jesenice), 2. prof. Stupan Bogomir (Maribor), 3. Kukovec Ivan (Maribor), 4. prof. Muzlovčič Janez (Jesenice), 5. Hočevar Njko (Celje), 6. Sušnik Jože (Ljubljana), 7. Levačić Štefan (Ljubljana), 8. Pogačnik Jože (Kranj), 9. Mlinar Marjan (Ljubljana), 10. juž. Evgen Marek (Celje), 11. Babič Jože (Maribor), 12. Mišura Andrej (Maribor), 13. Omladič Ljuban (Ljubljana), 14. dr. Danilo Požar (Ljubljana), 15. Krnlje Ivan (Slovenska Bistrica), 16. Katiš Adolf (Maribor).